

## IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

### FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

# 2020.

Broj: 01-02-06-11-1-2028-6/20



Sarajevo, maj 2021.





## SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA .....	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA .....	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI .....	2
II	REZIME DATIH PREPORUKA.....	4
III	KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU.....	6
IV	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI.....	7
1.	UVOD .....	7
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE.....	7
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA.....	8
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA .....	9
5.	OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA.....	11
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE.....	16
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI .....	17
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA .....	18
7.1.1	Prihodi i primici .....	18
7.1.2	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	19
7.1.2.1	Plaće i naknade troškova zaposlenih .....	19
7.1.2.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge.....	19
7.1.2.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi .....	22
7.1.2.4	Izdaci za nabavku stalnih sredstava.....	27
7.2	BILANS STANJA.....	28
7.2.1	Stalna sredstva .....	28
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja.....	28
8.	JAVNE NABAVKE .....	29
9.	HITNI PROJEKAT ZA COVID-19 .....	29
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA.....	29
V	PRILOG: IZMIJENJENI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI.....	31
	Izmijenjeni Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu .....	32
	Izmijenjeni Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine .....	35



## I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora daje se na osnovu provedene finansijske revizije, koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

### 1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

#### ***Mišljenje***

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva zdravstva (u daljem tekstu: Ministarstvo)**, koji obuhvataju: Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine, Račun prihoda i rashoda, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja se završava na taj dan, te Analizu iskaza – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji istinito i fer prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijski položaj Ministarstva na 31. 12. 2020. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

#### ***Osnova za mišljenje***

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, te u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

#### ***Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje***

Rukovodstvo Ministarstva odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u skladu s prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola, relevantnih za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su razumne u datim okolnostima.

#### ***Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja***

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške, kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donesene na osnovu tih finansijskih izvještaja.



Kao dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revisionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja, nastalog uslijed prevare, veći je od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola;
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva;
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena, kao i povezanih objava rukovodstva;
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i one u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama, koji su otkriveni tokom revizije.

## 2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

### ***Mišljenje s rezervom***

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva zdravstva za 2020. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2020. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

### ***Osnova za mišljenje s rezervom***

*Kao što je navedeno u Izvještaju:*

1. Postupak donošenja Listi lijekova u FBiH (Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH, Bolničke liste i Liste Fonda solidarnosti) nije u dovoljnoj mjeri transparentan i ima za posljedicu neefikasno trošenje budžetskih sredstava, što nije u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH (tačka 5. Izvještaja);
2. Ministarstvo nije predložilo Vladi FBiH imenovanje stalnog Upravnog odbora Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, što nije u skladu s članom 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju i ima za posljedicu da Zavodom od 2015. godine upravlja privremeni Upravni odbor, imenovan na tri mjeseca (tačka 5. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti izvršili smo u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI-jem 4000 – Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tom standardu detaljnije su opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.



Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI-jem 130 – Etički kodeks, kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju, i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

## Isticanje pitanja

Skrećemo pažnju na sljedeća pitanja:

- **Ministarstvo nije poduzelo zakonske aktivnosti prema Federalnom ministarstvu finansija, Vladi FBiH i Parlamentu FBiH u dijelu koji se odnosi na osiguranje potrebnog iznosa sredstava iz Budžeta FBiH za finansiranje Fonda solidarnosti, što nije u skladu s članom 110. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Tekući transfer iz Budžeta FBiH za 2020. godinu za Fond solidarnosti iznosio je 28.500.000 KM, što predstavlja samo 19,26% od pripadajućeg zakonskog iznosa, odnosno od ostvarenih prihoda od doprinosa, što nije u skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju (tačke 6. i 7.1.2.3.1 Izvještaja);**
- **Ističemo značajnu nepotpunjenost sistematizovanih radnih mjesta i članstvo zaposlenih u velikom broju komisija formiranih na osnovu posebnih propisa, za poslove i zadatke koji su u nadležnosti Ministarstva. Po tom osnovu isplaćivane su neto naknade u iznosima do 16.980 KM, što može imati uticaja na kvalitetno i efikasno obavljanje radnih poslova i zadataka (tačka 7.1.2.2 Izvještaja).**

Naše mišljenje nije modifikovano u vezi s navedenim pitanjima.

## Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva odgovorno je da osigura da aktivnosti, finansijske transakcije i informacije budu u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrdi da je tokom fiskalne godine obezbijedilo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

## Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

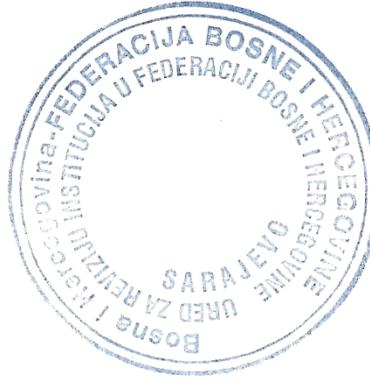
Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 31. 5. 2021. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Dragan Kolobaric

*Dragan Kolobaric*



GENERALNI REVIZOR

Dževad Nekić

*Dževad Nekić*



## II REZIME DATIH PREPORUKA

REDNI BROJ	PREPORUKE	BROJ POGLAVLJA
1.	Uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu u dijelu donošenja Strategije upravljanja rizicima, Mape procesa, registra rizika i vršenja procjene rizika po procesima poslovanja, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
2.	Uspostaviti Jedinicu za internu reviziju s odgovarajućim brojem zaposlenih, u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.	tačka 4.
3.	U postupku sačinjavanja i predlaganja listi lijekova pregovarati s proizvođačima prilikom utvrđivanja veleprodajnih cijena svih lijekova, u skladu s Pravilnikom o cijenama i listama lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja i lijekova u bolnicama.	tačka 5.
4.	Obavljati farmakoekonomske analize kako bi se potvrdila ekonomska opravdanost primjene lijeka (trošak – korist) prilikom proširivanja Liste lijekova Fonda solidarnosti, a naročito originalnim lijekovima (originatori i biološki lijekovi).	tačka 5.
5.	Donijeti nedostajuća stručno-medicinska uputstva za nove lijekove i izvršiti reviziju postojećih uputstava, koja predstavljaju kriterije na osnovu kojih rade Komisije za utvrđivanje prava korištenja osiguranih lica na lijekove s posebnim režimom propisivanja sa Liste Fonda solidarnosti.	tačka 5.
6.	Metodologijom o načinu izrade i postupku revizije federalnih listi lijekova propisati način praćenja primjene korištenih lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, na osnovu kojeg je potrebno vršiti monitoring i evaluaciju terapijskog liječenja, u skladu s članom 24. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti.	tačka 5.
7.	Propisati način izbora članova komisija za sačinjavanje sve tri Liste lijekova u FBiH, uz objavu rješenja o imenovanju u „Službenim novinama“, u cilju povećanja transparentnosti u radu, u skladu s članom 4. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH.	tačka 5.
8.	Vladi FBiH predložiti imenovanje stalnog Upravnog odbora Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, u skladu s članom 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju.	tačka 5.
9.	Poduzeti zakonske aktivnosti prema Federalnom ministarstvu finansija, Vladi FBiH i Parlamentu FBiH u dijelu osiguranja pripadajućeg zakonskog iznosa sredstava za finansiranje Fonda solidarnosti, u cilju osiguranja ravnopravnog položaja svih osiguranih lica i pružanja prava liječenja pacijentima u propisanom obimu, u skladu s članovima 11, 82. i 110. Zakona o zdravstvenom osiguranju.	tačka 6.
10.	U saradnji s Federalnim ministarstvom finansija pravilno evidentirati i usaglašavati vlastite prihode, a prije sačinjavanja finansijskih izvještaja.	tačka 7.1.1



11.	Poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima.	tačka 7.1.2.2
12.	Internim aktom ograničiti broj komisija u kojima mogu učestvovati zaposlenici Ministarstva i maksimalni iznos naknade koji mogu ostvariti na godišnjem nivou, u cilju ujednačavanja cijene rada u komisijama u odnosu na redovni rad i stvaranja prostora za efikasnije obavljanje svih redovnih poslova i zadataka.	tačka 7.1.2.2
13.	U postupku obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera koji se realizuju preko Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja navesti probleme, te dati prijedlog mjera i aktivnosti za njihovo rješavanje.	tačka 7.1.2.3.1
14.	Ugovorima o utrošku sredstava tekućeg transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova bliže propisati namjenu korištenja budžetskih sredstava u cilju vršenja nadzora nad namjenskim trošenjem.	tačka 7.1.2.3.2
15.	Osigurati da se izvještaji o radu i poslovanju univerzitetsko-kliničkih bolnica dostavljaju na službeno postupanje Parlamentu FBiH.	tačka 7.1.2.3.2
16.	Poduzeti aktivnosti kako bi se posebnim ugovorom uredili međusobni odnosi, u smislu regulisanja prava, obaveza i odgovornosti između osnivača, Federacije BiH i kantona, nad univerzitetsko-kliničkim bolnicama.	tačka 7.1.2.3.2
17.	Izvjestiti Vladu FBiH o neizmirenim obavezama po osnovu korištenja karantinskog smještaja prema pravnim subjektima na područjima Sarajevskog i Zeničko-dobojskog kantona, s prijedlogom njihovog načina izmirenja.	tačka 7.1.2.3.2
18.	Uspostaviti knjigovodstvene evidencije i finansijsko izvještavanje za Hitni projekat COVID-19, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.	tačka 9.



### III KRITERIJI ZA FINANSIJSKU REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine u okviru finansijske revizije provodi reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetima u FBiH;
    - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
    - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH;
  - Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH;
  - Budžet FBiH za 2020. godinu;
  - Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2020. godinu;
  - Zakon o trezoru u FBiH;
  - Zakon o javnim nabavkama;
  - Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
  - Zakon o državnoj službi u FBiH;
  - Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
  - Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
  - Zakon o porezu na dohodak;
  - Zakon o doprinosima;
  - Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
  - Zakon o zdravstvenom osiguranju;
  - Zakon o lijekovima;
  - Zakon o apotekarskoj djelatnosti;
- kao i drugi podzakonski akti navedenih zakona.

## IV IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

### 1. UVOD

**Federalno ministarstvo zdravstva** osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave.<sup>1</sup> Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije BiH u oblasti zdravstva, a naročito poslove koji se odnose na: provođenje politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unapređenje sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provođenje federalnih zakona u oblasti zdravstva; izradu programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetsku i međukantonalnu saradnju u oblasti zdravstva; koordiniranje i provedbu projekata u oblasti zdravstva od značaja za Federaciju BiH, u saradnji s međunarodnim, vladinim i nevladinim organizacijama, u skladu s Ustavom BiH, a s ciljem rekonstrukcije i obnove zdravstvenog sistema; učeće u provedbi informatičkih projekata u oblasti zdravstva, osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i sprečavanje njihove zloupotrebe i druge poslove utvrđene Zakonom.

Ministarstvom rukovodi minister Vjekoslav Mandić, koji je imenovan 31. 3. 2015. godine.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji od 22. 2. 2019. godine, sa izmjenama od 16. 5. 2019. godine, na koje je Vlada FBiH dala saglasnost. Za obavljanje poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva osnovane su osnovne organizacijske jedinice: Kabinet ministra, Sektor za organizaciju i razvoj zdravstvenog sistema, Sektor za javno zdravlje, Sektor za farmaciju i hemikalije, Sektor za pravne poslove i EU integracije, Služba za finansije i opće poslove i Jedinica za internu reviziju. U sastavu Ministarstva je Centar za transplantacijsku medicinu, kao federalna upravna organizacija koja obavlja stručne poslove u oblasti transplantacije organa i tkiva u svrhu liječenja u Federaciji BiH, u skladu sa Zakonom o transplantaciji organa i tkiva.<sup>2</sup>

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uređen je način rada i rukovođenja, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Sistematisovana su radna mjesta za 80 izvršilaca, a 31. 12. 2020. godine bilo je 38 zaposlenih. Budžetom za 2020. godinu planirana su 44 izvršioca.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u Ulici Titova br. 9.

### 2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2020. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izradi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti primjenjuje li rukovodstvo institucije zakone i propise i koristi li sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od novembra 2020. godine do marta 2021. godine.

S obzirom na to da se obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

---

<sup>1</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

<sup>2</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 75/09 i 95/17



### 3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) izvršio je finansijsku reviziju Ministarstva za 2019. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao mišljenje s rezervom o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom s isticanjem pitanja o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da nisu poduzete odgovarajuće mjere, u skladu s planiranim aktivnostima.

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

#### **Realizovane preporuke**

- 1) Donesen je Plan integriteta Ministarstva;
- 2) Finansijski izvještaji sačinjeni su u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, u dijelu iskazivanja prihoda i analize finansijskih izvještaja;
- 3) Internim aktom (procedurom) definisan je način izbora ispitiča za polaganje stručnog ispita za zdravstvene radnike u cilju veće transparentnosti;
- 4) U skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, rashodi i izdaci priznavani su na osnovu nastanka poslovnog događaja (obaveze) i u izvještajnom periodu na koji se odnose;
- 5) Utvrđen je iznos obaveza po osnovu uplate naknada za specijalizacije i rad komisija, prema zdravstvenim ustanovama i Budžetu FBiH, te je izvršena uplata pripadajućeg dijela u iznosu od 2.854.013 KM u Budžet FBiH, dok je ostatak preknjižen na vremenska razgraničenja;
- 6) Izvršeno je usaglašavanje i iskazivanje svih stvorenih obaveza sa stanjem na 31. 12. 2020. godine, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor;
- 7) Javne nabavke su vršene uz provođenje e-aukcije, u skladu s Pravilnikom o uslovima i načinu korištenja e-aukcije.

#### **Djelimično realizovane preporuke**

- 1) Sistem finansijskog upravljanja i kontrole djelimično je uspostavljen jer su interne kontrole i dalje nezadovoljavajuće u dijelu: realizacije i nadzora nad utroškom sredstava tekućih transfera, rada interne revizije i formiranja komisija iz nadležnosti Ministarstva;
- 2) Izjava o fiskalnoj odgovornosti predata je Federalnom ministarstvu finansija, ali nije popunjeno Prilog 5. Mišljenje interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontrola za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini, u skladu s Pravilnikom o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti;
- 3) Prilikom revidiranja liste lijekova obavezognog zdravstvenog osiguranja, u skladu s članom 7. Pravilnika o cijenama i listi lijekova, dokumentovano je samo izvršeno pregovaranje sa proizvođačima predloženih novih lijekova koji se planiraju uvrstiti na Listu. Međutim, za ostale lijekove koji se nalaze na Listi nije vršeno pregovaranje;
- 4) Donesena je Metodologija o načinu i postupku izrade i revizije federalnih listi lijekova, ali u njoj nije definisano kako će se vršiti praćenje primjene lijekova i nije sačinjena sveobuhvatna analiza njihovog korištenja.

#### **Nerealizovane preporuke**

- 1) Uspostaviti internu reviziju i Godišnji izvještaj o radu interne revizije dostaviti nadležnim organima, u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- 2) U skladu s članom 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u saradnji s kantonalnim ministarstvima zdravstva preuzeti aktivnosti na donošenju Plana razvoja zdravstva u FBiH;
- 3) Preispitati opravdanost isplate naknada za rad u komisijama iz nadležnosti Ministarstva;



- 4) Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade zaposlenicima za rad u komisijama izvršiti u skladu s važećim zakonskim i drugim propisima.
- 5) Planiranje i raspodjelu transfera vršiti na osnovu utvrđenih mjerljivih kriterija i osigurati adekvatan nadzor nad namjenskim utroškom, u skladu sa zaključenim ugovorima sa zdravstvenim ustanovama i rješenjima o imenovanju komisija za nadzor (sanacija zdravstvenih ustanova, Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH i Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH).

### **Preporuka za koju nije izvršena ocjena postupanja**

- 1) Ocjenjivanje preporuke koja se odnosi na poduzimanje aktivnosti na blagovremenoj raspodjeli sredstava, kao i na vršenje nadzora nad utrošenim sredstvima od igara na sreću nije izvršeno jer u 2020. godini Ministarstvo nije koristilo pripadajuća sredstva u skladu s Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću.

Nakon izvršene revizije za 2020. godinu dato je ukupno 18 preporuka, od čega je 14 novih, dok su se ponovile četiri preporuke koje su već date u Izvještaju o finansijskoj reviziji za 2019. godinu (tri nerealizovane i jedna djelimično realizovana).

## **4. SISTEM INTERNIH KONTROLA**

### **Sistem internih kontrola**

Cilj sistema internih kontrola je da osigura razumno uvjerenje da Ministarstvo u obavljanju poslova iz djelokruga i nadležnosti upravlja javnim sredstvima zakonito, transparentno, ekonomično, efikasno i efektivno, odnosno da interne kontrole funkcionišu adekvatno i efikasno, u skladu s važećom regulativom.

Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH,<sup>[1]</sup> Pravilnik o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH<sup>[2]</sup> i Standardi interne kontrole u javnom sektoru u FBiH<sup>[3]</sup> nalažu uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola na osnovu COSO modela.<sup>[4]</sup>

Ministar je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole, u skladu s propisima koji to regulišu, kao i za uspostavljanje, razvoj i implementaciju odgovarajućeg, efikasnog, efektivnog i ekonomičnog finansijskog upravljanja i kontrola u instituciji. Odgovoran je i da ciljeve korisnika javnih sredstava ostvaruje upravljanjem tim sredstvima na zakonit, ekonomičan, efikasan i efektivan način. Također, odgovoran je za izradu internih akata (koji se zasnivaju na svih pet komponenti sistema internih kontrola, podzakonskim aktima, standardima interne kontrole i dobrim praksama interne kontrole) i za implementaciju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u svim organizacionim jedinicama institucije, poštujući principe zakonitosti, finansijskog upravljanja i transparentnosti, u skladu sa standardima interne kontrole.

Ministar je donio značajan broj internih akata iz nadležnosti, kojima je uređeno poslovanje i postupanje zaposlenika u obavljanju poslova na koje su raspoređeni i koji su im dodijeljeni. Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji, kojim se uređuje se kontrolno okruženje, donesen je 2019. godine. Ovim Pravilnikom predviđeno je sedam osnovnih organizacionih jedinica sa 73 sistematizovana radna mjesta, a popunjeno je 38, od kojih tri savjetnika ministra. Više sistematizovanih mesta upražnjeno je i neravnomjerno popunjeno u sektorima, što ukazuje na to da nije uspostavljeno kontrolno okruženje

[1] „Sl. novine FBiH“, br. 38/16

[2] „Sl. novine FBiH“, br. 6/17

[3] „Sl. novine FBiH“, br. 75/16

[4] COSO model je općeprihvaćeni međunarodni model za uspostavljanje, vođenje i procjenu sistema internih kontrola koji čini pet međusobno povezanih komponenti: kontrolno okruženje, procjena rizika, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena. Ovaj model definije internu kontrolu kao postupke koje poduzima rukovodstvo zajedno sa zaposlenicima institucije koja je osmišljena da osigura razumno uvjerenje da se postizanje ciljeva poslovanja odvija putem efikasnih i efektivnih procesa, da je osigurana pouzdanost finansijskog izvještavanja, kao i usklađenost sa važećom regulativom.



i kontrolne aktivnosti u skladu sa COSO modelom koji, između ostalog, definiše organizaciju struktura, dodjelu ovlaštenja i odgovornosti, politike i prakse upravljanja ljudskim resursima, kompetentnost uposlenih i komunikacije i provedbu integriteta i etičkih vrijednosti.

Na osnovu važećih propisa doneseni su i ostali značajniji akti i pisane procedure, kojima su stvorenii uslovi i koji obezbeđuju odgovarajuću profesionalnu stručnost i kompetentnost prilikom zapošljavanja, definisanje potrebnog nivoa znanja i vještina, uključujući i plaće i naknade za sva radna mjesta, stručni razvoj zaposlenika, a redovno se vrši i godišnje ocjenjivanje zaposlenika.

Upravljanje rizicima je cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika javnih sredstava, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno primjenom sistema finansijskog upravljanja i kontrole, a u svrhu smanjenja rizika. Pravilnikom o internim kontrolama, koji je usvojen 2009. godine, sa izmjenama iz 2011. i 2014. godine, uspostavljen je dio sistema internih kontrola, internih kontrolnih postupaka, horizontalna i vertikalna odgovornost, komunikacija i informisanje u cijelom Ministarstvu. Međutim, Ministarstvo nije usvojilo Strategiju upravljanja rizicima, nije sačinilo Mapu procesa, registar rizika i izvršilo procjenu rizika po procesima poslovanja.

Ministarstvo je imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole za 2020. godinu sačinjen je i dostavljen Federalnom ministarstvu finansija, u skladu s članom 10. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH. Međutim, ističemo da navedeni izvještaj nije potpun s obzirom na to da ne sadrži mјere koje treba poduzeti za oticanje utvrđenih nedostataka i propusta i za dalji razvoj finansijskog upravljanja i kontrole po COSO modelu.

Smjernicama o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH,<sup>3</sup> koje je donijelo Federalno ministarstvo finansija, definisani su opći i posebni uslovi finansiranja, te postupci koje davaoci budžetskih sredstava trebaju primjenjivati prilikom dodjele sredstava iz budžeta. Postupci obuhvataju: planiranje budžetskih sredstava, odabir, ugovaranje, praćenje provođenja i evaluacije rezultata utroška sredstava dodijeljenih putem transfera, javno objavljivanje i izvještavanje. U skladu sa Zakonom o budžetima i Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH, Ministarstvo je trebalo internim aktima, shodno Smjernicama, definisati način raspodjele tekućih transfera i uspostaviti odgovarajući sistem internih kontrola. U toku 2020. godine Ministarstvo nije ažuriralo i dopunilo interne akte prema COSO modelu i navedenim propisima.

**Imajući u vidu navedeno, konstatujemo da Ministarstvo nije uspostavilo finansijsko upravljanje i kontrolu prema COSO modelu, u skladu s članovima od 4. do 13. Zakona o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i članovima od 3. do 6. Pravilnika o provođenju finansijskog upravljanja i kontrole u javnom sektoru u FBiH.**

**Izjava o fiskalnoj odgovornosti** dostavljena je Federalnom ministarstvu finansija u skladu s članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti. U Izjavi o fiskalnoj odgovornosti nije popunjeno Prilog 5. Mišljenje interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontroli za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini, što nije u skladu s Pravilnikom.

### **Preporuka:**

- **uspostaviti sistem internih kontrola prema COSO modelu u dijelu donošenja Strategije upravljanja rizicima, Mape procesa, registra rizika i vršenja procjene rizika po procesima poslovanja, u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH.**

<sup>3</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 15/18



### ***Interna revizija***

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH<sup>4</sup> i Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji sistematizovana je Jedinica za internu reviziju, sa četiri radna mesta: rukovodilac jedinice – pomoćnik ministra i tri stručna savjetnika – interna revizora, od kojih je popunjeno samo mjesto stručnog savjetnika – internog revizora. Iako je interni revizor predložio, ministar nije odobrio Strateški plan interne revizije za period 2020–2022. godine i Godišnji plan interne revizije za 2020. godinu, što nije u skladu s članom 13. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o internoj reviziji budžetskih korisnika. Zbog navedenog, interni revizor, kao i prethodne 2019. godine, nije obavljao revizije, zbog čega nije sačinjen ni Godišnji izvještaj interne revizije Ministarstva za 2020. godinu, iako je trebao biti dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija.

**Imajući u vidu navedeno, ne možemo potvrditi da je Ministarstvo uspostavilo funkcije interne revizije u skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH i Pravilnikom o kriterijima za uspostavljanje jedinica za internu reviziju u javnom sektoru u FBiH.**

***Preporuka:***

- ***uspostaviti Jedinicu za internu reviziju s odgovarajućim brojem zaposlenih, u skladu s Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.***

### ***Prevencija korupcije***

Ministarstvo je u novembru 2020. godine donijelo Plan integriteta čija obaveza donošenja je utvrđena članom 3. Smjernica za izradu i provođenje plana integriteta, koje je donijela Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u BiH, u skladu sa odredbama Zakona o Agenciji za prevenciju korupcije.

## **5. OBAVLJANJE POSLOVA IZ NADLEŽNOSTI MINISTARSTVA**

Sistem zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja u Federaciji BiH je, u skladu sa Ustavom FBiH i zakonskim propisima donesenim na osnovu Ustava, koncipiran na principima podijeljene nadležnosti između federalne i kantonalnih vlasti. Shodno odredbama Zakona o zdravstvenoj zaštiti<sup>5</sup> i Zakona o zdravstvenom osiguranju<sup>6</sup>, te drugih akata donesenih na osnovu ovih zakona, u nadležnosti federalne vlasti je da utvrđuje politiku i donosi zakone, a kantonalna vlast provodi zakone i utvrđuje, odnosno uskladjuje zdravstvenu politiku kantona sa politikom na nivou FBiH.

Vlada FBiH, prema članu 5. Zakona o zdravstvenoj zaštiti, na prijedlog ministra, uz pribavljeno mišljenje kantonalnih ministara zdravstva, donosi Plan razvoja zdravstva u FBiH. Plan se realizuje kroz operativne planove koje donosi federalni ministar, uz prethodno mišljenje kantonalnih ministara. **Međutim, ovi dokumenti nisu doneseni, a njihovim donošenjem uspostavila bi se efikasnija komunikacija s kantonalnim ministarstvima zdravstva. Pored toga, federalni ministar zdravstva, iako je trebao, nije donio Plan ljudskih resursa za zdravstveni sistem FBiH, što nije u skladu s članom 6. Zakona o zdravstvenoj zaštiti.**

### **Postupak sačinjavanja i utvrđivanja Listi lijekova u FBiH**

Promet lijekova regulisan je državnim Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima<sup>7</sup>, federalnim Zakonom o lijekovima<sup>8</sup> i Zakonom o apotekarskoj djelatnosti<sup>9</sup>, te na osnovu ovih zakona donesenih podzakonskih akata. Vijeće ministara BiH donijelo je Pravilnik o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH, kojim je propisan način utvrđivanja i objavljivanja maksimalnih veleprodajnih cijena lijekova u BiH. Federalni ministar zdravstva donio je dva pravilnika kojima je, između ostalog, utvrđen način izrade: 1) Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH, 2) Liste lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti i 3) Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH.

<sup>4</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 47/08 i 101/16

<sup>5</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 46/10 i 75/13

<sup>6</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 30/97 i 36/18

<sup>7</sup> „Sl. glasnik BiH“, broj 58/08

<sup>8</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 109/12

<sup>9</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 40/10



Vlada FBiH, u skladu s odredbama navedenih federalnih zakona i podzakonskih akata, na prijedlog federalnog ministra zdravstva, utvrđuje sve tri liste lijekova. Postupak sačinjavanja i predlaganja lista lijekova, odnosno reviziju listi lijekova u FBiH obavlja Ministarstvo jednom godišnje, putem imenovanih komisija čiji se rad finansira iz sredstava podnositelja zahtjeva. Istimemo da se na prvoj Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH (lijekovi na recept) propisuju veleprodajne cijene lijekova, dok se cijena lijekova iz druge i treće liste utvrđuje provođenjem propisanih procedura Zakonom o javnim nabavkama (u zdravstvenim ustanovama i Federalnom zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja (u daljem tekstu: Federalni zavod).

**Postupak sačinjavanja Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH i Bolničke liste lijekova** propisao je od ministar zdravstva donesenim Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade listi lijekova u FBiH, načinu stavljanja i skidanju lijekova sa listi lijekova, obavezama ministarstava zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenju lijekova (u daljem tekstu: Pravilnik o cijenama i listama lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja i lijekova u bolnicama).

Federalni ministar zdravstva je 18. 6. 2020. godine formirao Komisiju za stavljanje i skidanje lijekova na Liste lijekova u FBiH (za bolničku listu i listu obaveznog zdravstvenog osiguranja) koja je trebala izvršiti zadat u skladu sa Metodologijom za izradu federalne liste lijekova donesenom 8. 7. 2020. godine. Ova komisija ima pet članova, od kojih su četvero uposlenici Ministarstva (savjetnica ministra za poslove farmaceutike, pomoćnica ministra za farmaciju i hemikalije, pomoćnica ministra za finansije i opće poslove i sekretarka ministarstva), dok je peti član vanjski saradnik i ujedno predsjednik komisije.

Utvrđili smo da važećim Pravilnikom, kao i primjenjivanom Metodologijom, nije definisano kako se vrši izbor članova ove komisije, u kojoj nema predstavnika kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, te kojim se to kriterijima komisija rukovodi prilikom odlučivanja koje zahtjeve će prihvatiti da uvrsti na ove dvije liste lijekova. Pravilnikom je samo definisano da se Komisija sastoji od maksimalno 7-9 članova i da je čine istaknuti stručnjaci zdravstvene, farmaceutske, ekonomske i pravne struke. Vezano za način utvrđivanja cijena lijekova na Listi lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH, utvrđili smo da je komisija za novopredložene lijekove na Listu pregovorima utvrđivala niže cijene u odnosu na objavljene maksimalne veleprodajne cijene tih lijekova u BiH. Međutim, komisija nije vodila pregovore kako bi se snižavale cijene lijekova koji se već nalaze na Listi, već je za njih samo izvršeno usklađivanje postojećih cijena sa maksimalnim veleprodajnim cijenama na tržištu BiH, što je i objavljeno 30. 9. 2020. godine. Dakle, Ministarstvu je trebalo devet mjeseci da uskladi postojeće cijene sa zemljama u okruženju, što zajedno sa većim iznosom PDV-a predstavlja razlog zbog čega su određeni lijekovi kod nas i skuplji.

**U skladu s Pravilnikom o cijenama i listama lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja i lijekova u bolnicama, koji je donio ministar, cijene lijekova utvrđene Listom lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH obavezujuće su i za pozitivne liste lijekova kantona. Nadležnim tijelima vlasti kantona nije dozvoljeno da o cijenama lijekova pregovaraju sa proizvođačima lijekova, odnosno nositeljima odobrenja za stavljanje lijeka u promet. Nijedan kanton, zbog nedostatka sredstava, nema u potpunosti usklađenu pozitivnu listu sa federalnom. Konstatujemo da, prema postojećem podzakonskom aktu (Pravilniku) koji je donio federalni ministar zdravstva, kantoni, odnosno kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja, iako podnose kompletan trošak Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH, nemaju nikakav uticaj na njeno sačinjavanje, niti imaju mogućnost putem pregovaranja uticati na snižavanje cijena lijekova. Snižavanje cijene putem pregovaranja ne vrši ni Federalno ministarstvo zdravstva, osim za nove lijekove kojima se dopunjava postojeća lista, što nije u skladu sa članovima 7. i 17. ovog Pravilnika. Zaključak u vezi načina sačinjavanja Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja smo dali na kraju ovog pasusa.**

**Postupak sačinjavanja i korištenja lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH** propisao je od ministar zdravstva donesenim Pravilnikom o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH, kao i korištenju lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti FBiH (Pravilnik o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti).



Federalni ministar zdravstva je 14. 9. 2020. godine formirao Komisiju za stavljanje i skidanje lijekova na Listu lijekova Fonda solidarnosti FBiH koja je trebala izvršiti zadatak u skladu sa rješenjem o formiranju i Metodologijom za izradu federalne liste lijekova donesenom 8. 7. 2020. godine. Utvrdili smo da važećim Pravilnikom, kao i primjenjivanom Metodologijom, nije definisano kako se vrši izbor članova ove komisije, već je samo definisano da se Komisija sastoji od tri člana koju imenuje ministar, iz redova istaknutih stručnjaka zdravstvene djelatnosti, na period od jedne godine, od kojih je jedan predstavnik Federalnog zavoda. Ova komisija ima tri člana, od kojih je jedna zaposlenica Ministarstva (pomoćnica ministra za farmaciju i hemikalije), drugi član je zaposlenik Federalnog zavoda (samostalni stručni saradnik za farmaciju), dok je treći član vanjski saradnik i ujedno predsjednik komisije. Pored toga, Komisija ima deset potkomisija za stavljanje i skidanje lijekova (za citostatike, lijekove za liječenje hepatitis B i C, za liječenje multiple skleroze, upalne bolesti crijeva, antiretrovirusne lijekove, hemofiliju, imunosupresive, artritisa, očna i kožna oboljenja), također sa po tri člana. Članovi deset potkomisija za stavljanje i skidanje lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti su zaposleni ljekari kliničkih centara, prema srodnosti specijalnosti i bolesti za koje se koriste lijekovi.

**Konstatujemo da formirana Komisija za stavljanje i skidanje lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, iako je imala određene aktivnosti, nije sačinila izvještaj o radu za 2020. godinu. Iako je u djelokrugu rada Komisije i njenih potkomisija, reviziji nije predviđeno na koji način je praćena primjena korištenih lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti što je značajno ako se ima u vidu da za određene lijekove postoje liste čekanja, a način obavljanja ovih poslova nije definisan primjenjivanom Metodologijom o načinu i postupku izrade i revizije federalnih listi lijekova.**

Ističemo da je članom 26. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti (donesenim 2011. godine), kao uslov za stavljanje, odnosno skidanje lijeka sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, a koji se odnosi na farmakoekonomske parametre koji potvrđuju ekonomsku opravdanost primjene lijeka, trošak – korist (efektivnost), predviđeno da se primjenjuje tek nakon formiranja posebnog Odjela za ekonomiku zdravstva i farmakoeconomiku u Ministarstvu, za koji smo utvrdili da nije formiran ni nakon deset godina.

Utvrđili smo da primjenjivanom Metodologijom za izradu federalnih listi lijekova nije definisano na koji način Komisija prilikom izrade Liste lijekova Fonda solidarnosti primjenjuje, u Pravilniku o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti, utvrđeni opći kriterij koji se odnosi na veleprodajnu cijenu lijeka i posebni kriterij – mogućnost sufinansiranja od strane proizvođača lijeka prema ugovorenom procentu, kako je navedeno za određene neophodne lijekove u medicinski opravdanim slučajevima u tačno definiranim količinama, za određeni broj pacijenata sa mjesечnim pokazateljima. Ovo ističemo i iz razloga jer Federalni zavod, koji je zadužen za nabavku lijekova sa Liste Fonda solidarnosti, mora da primjenjuje Zakon o javnim nabavkama. Ovaj problem naročito je izražen prilikom kupovine najskupljih originalnih lijekova (originatori i biološki lijekovi) koji se stavljuju na listu, a za koje postoji samo jedan proizvođač i za čiji lijek po pravilu postoji samo jedan registrovani uvoznički lijek. U ovakvim situacijama Federalni zavod, zbog ekskluzivnosti robe – lijekova, po pravilu vodi pregovaračke postupke, iako je jasno da proizvođači u potpunosti kontrolišu maksimalne cijene ovakvih lijekova koji se pojavljuju na tržištu BiH.

U okviru važeće Liste lijekova Fonda solidarnosti, koja je donesena u julu 2019. godine i izmijenjena u novembru 2019. godine, lijekovi su podijeljeni na dvanaest grupa po bolestima, a na tri grupe po načinu propisivanja (1. osnovna lista lijekova, 2. lijekovi sa posebnim režimom propisivanja i 3. lijekovi po posebnim programima). Lijekovi se koriste u bolničkim zdravstvenim ustanovama sa kojima Federalni zavod ima zaključene ugovore, a njihovo korištenje odobravaju druge posebne komisije koje imenuje direktor Federalnog zavoda, uz prethodnu saglasnost ministra (ukupno 17 komisija), za koje rok na koji su imenovane nije ograničen. Pravni osnov za formiranje ovih komisija je Pravilnik o načinu ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja i Pravilnik o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti, a njihov rad finansira Federalni zavod. Ni ova rješenja o imenovanju komisija nisu objavljena u „Službenim novinama FBiH“.



**Na osnovnoj listi lijekova** nalaze se najjeftiniji lijekovi koje koristi najveći broj oboljele populacije, na čije pravo korištenja imaju svi pacijenti shodno rješenjima imenovanih deset komisija za odobravanje korištenja lijekova sa osnovne liste i usluge liječenja, koje rade po kantonima i pod pokroviteljstvom Federalnog zavoda. **U grupi lijekova s posebnim režimom propisivanja i grupi lijekova po posebnim programima** nalaze se skupi lijekovi koje koristi manji broj oboljele populacije, čije pravo korištenja imaju samo određeni pacijenti, shodno kriterijima (stručno-medicinskim uputstvima) koje donosi ministar. Pravo na korištenje ovih lijekova utvrđuje se rješenjima posebno imenovanih sedam komisija, od čega tri odobravaju citostatike, grupisane po srodnim oblastima (komisija za karcinom dojke i pluća, metastatski melanom i ostala onkološka pitanja), a ostale komisije odobravaju lijekove za multiplu sklerozu, Chronovu bolest i hepatitis B i C, imunosupresive (lijekove koji se koriste nakon transplantacije) i hematološka oboljenja. **Lijekovi po posebnim programima Fonda solidarnosti** odobravaju se za minimalni broj pacijenata s određenim oboljenjima, a njihova kupovina je, shodno članu 5. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti, uslovljena osiguranjem dodatnih finansijskih sredstava Fondu solidarnosti, što nije ispoštovano.

Iako je Federalni zavod više puta tražio reviziju postojećih stručno-medicinskih uputstava, koji predstavljaju kriterije na osnovu kojih rade Komisije za utvrđivanje prava korištenja Liste lijekova Fonda solidarnosti, Ministarstvo nije obavilo reviziju, što nije u skladu s članom IX Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava i članovima 21. i 22. Pravilnika o izboru korištenja lijekova fonda solidarnosti. Revizijom postojećih stručno-medicinskih uputstava, doktriniranih pristupa i smjernica bilo bi izvršeno njihovo usklađivanje s Listom lijekova Fonda solidarnosti, oboljenjima, novim saznanjima i dostignućima, sa parametrima koji bi preciznije definisali rad Komisija u smislu općih informacija o oboljenjima (definicija, klinička slika, dijagnoza), preporučena terapija lijekovima sa Liste, jasni kriteriji za uvođenje pacijenata u pravo korištenja lijeka za indikacije navedene u Listi, kriteriji za skidanje pacijenata sa terapije, dužina trajanja terapije, očekivani terapijski efekti. Navedeno je imalo za posljedicu da postojećim načinom rada pojedinih komisija nisu definisani jasni parametri koji bi omogućili kvalitetan nadzor Federalnog zavoda nad radom ovih komisija, kao i obavljanje monitoringa i periodične evaluacije terapijskog liječenja lijekovima sa Liste lijekova Fonda solidarnosti, što nije u skladu s članom 24. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova fonda solidarnosti. Zbog toga konstatujemo da Ministarstvo nije vršilo kvalitetan nadzor nad zakonitošću rada Federalnog zavoda, koji je propisan članom 110. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

Federalni zavod se više puta obraćao Ministarstvu sa zahtjevom da se poduzmu odgovarajuće aktivnosti, budući da nije u mogućnosti da za potrebe liječenja bolesnih lica osigura finansiranje potrebnih lijekova propisanih Listom lijekova Fonda solidarnosti. Iako postoji neriješeni problem Listi čekanja pacijenata na ranije utvrđene lijekove, Lista lijekova Fonda solidarnosti se konstantno proširuje novim lijekovima za koje se opet formiraju nove Liste čekanja jer je jedina mogućnost usklađivanja potrošnje sa raspoloživim sredstvima stavljanje pacijenata na liste čekanja koje su za neke lijekove prevelike i medicinski neprihvatljive. Zavod je od Ministarstva zatražio da prilikom utvrđivanja prijedloga nove Liste lijekova Fonda solidarnosti, koja je trenutno u izradi, detaljno analizira njen postojeći sadržaj, te da se na redovnu listu uvrste oni lijekovi za koje se realno mogu osigurati raspoloživa sredstva Zavoda, kao i osiguranjem dodatnih sredstava iz Budžeta FBiH. Isto tako je iznesen podatak da se na listama čekanja za liječenje malignih oboljenja i multiple skleroze, prema posljednjim podacima, nalazi preko 500 pacijenata za koje su na godišnjem nivou potrebna dodatna sredstva u iznosu od cca 25.000.000 KM. Iako su proširivanjem Listi lijekova uvođeni novi programi, doznačeni prihodi iz Budžeta FBiH nisu se mijenjali u periodu 2012–2017. godine, zbog čega Zavod traži njihovo povećanje, u skladu sa zakonskim propisima. Za većinu novouvedenih lijekova ne postoje utvrđena stručno-medicinska uputstva ministra u smislu Odluke o utvrđivanju osnovnog paketa zdravstvenih prava. Lista lijekova Fonda solidarnosti nije sačinjena u skladu sa Zakonom o lijekovima i članom 2. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova fonda solidarnosti kojim je propisan način njene izrade, jer uvršteni lijekovi na Listu nisu dostupni svim osiguranicima u Federaciji BiH u odobrenoj indikaciji u skladu sa stručno-medicinskim uputstvima, propisima o zdravstvenom osiguranju, kao i finansijskim sredstvima Fonda solidarnosti FBiH, utvrđenim u finansijskom planu Zavoda.



### **Zaključak u vezi s donošenjem Listi lijekova u FBiH**

Postojećim pravilnicima koje je donio ministar zdravstva, kojima je utvrđen način izrade Listi lijekova u FBiH, nije detaljnije propisan način izbora članova komisija za sačinjavanje ovih listi. Rješenja o imenovanju Komisije za stavljanje i skidanje lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti i Komisije za stavljanje i skidanje lijekova na Liste lijekova u FBiH nisu objavljena u „Službenim novinama FBiH“ a isto lice, angažovano kao vanjski suradnik, istovremeno je predsjednik u obje komisije i član Stručnog vijeća Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH ispred Ministarstva, što nije u skladu s članom 4. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH, u dijelu koji se odnosi na osnovna načela na kojima se zasniva rad organa uprave, kao što su: zakonitost, transparentnost, javnost, odgovornost, efikasnost i ekonomičnost.

Imajući u vidu značajnost troškova lijekova koji se putem kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja finansiraju iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (na recept 213.416.937 KM, kroz Bolničke liste 61.285.603 KM) i iz Fonda solidarnosti FBiH (84.217.496 KM), navedeni način formiranja i rada komisija, kao i utvrđivanja listi lijekova, ukazujemo na potrebu da nadležni organi preispitaju od ministra zdravstva donesene i primjenjivane pravilnike kojima je definisan način izrade svih lista lijekova i korištenje lijekova Fonda solidarnosti, kao i Metodologiju o načinu i postupku izrade i revizije federalnih listi lijekova. Ovi podzakonski propisi doneseni su na osnovu člana 5. stav 5. Zakona o lijekovima i člana 44. stav 3. Zakona o apotekarskoj djelatnosti, a njihovom primjenom nije osigurana dosljedna primjena principa efikasnosti i transparentnosti izvršavanja budžeta, u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH.

Utvrđili smo da postupak donošenja Listi lijekova u FBiH nije u dovoljnoj mjeri transparentan. što za posljedicu ima neefikasno trošenje budžetskih sredstava, što nije u skladu s članom 4. Zakona o budžetima u FBiH. Pored toga, svi kantonalni zavodi zdravstvenog osiguranja nisu u mogućnosti da ispoštuju Listu lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja u FBiH, a osigurana lica koja se nalaze na Listama čekanja za propisane lijekove sa Liste lijekova Fonda solidarnosti nemaju ravnopravan položaj i ne mogu pod jednakim uslovima ostvariti prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja, što nije u skladu s članovima 11. i 35. Zakona o zdravstvenom osiguranju.

#### ***Preporuke:***

- *u postupku sačinjavanja i predlaganja listi lijekova pregovarati s proizvođačima prilikom utvrđivanja veleprodajnih cijena svih lijekova, u skladu s Pravilnikom o cijenama i listama lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja i lijekova u bolnicama;*
- *obavljati farmakoekonomske analize kako bi se potvrdila ekonomska opravdanost primjene lijeka (trošak – korist) prilikom proširivanja Liste lijekova Fonda solidarnosti, a naročito originalnim lijekovima (originatori i biološki lijekovi);*
- *donijeti nedostajuća stručno-medicinska uputstva za nove lijekove i izvršiti reviziju postojećih uputstava, koja predstavljaju kriterije na osnovu kojih rade Komisije za utvrđivanje prava korištenja osiguranih lica na lijekove s posebnim režimom propisivanja sa Liste Fonda solidarnosti;*
- *Metodologijom o načinu izrade i postupku revizije federalnih listi lijekova propisati način praćenja primjene korištenih lijekova sa Liste lijekova Fonda solidarnosti na osnovu kojih je potrebno vršiti monitoring i evaluaciju terapijskog liječenja, u skladu s članom 24. Pravilnika o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti;*
- *propisati način izbora članova komisija za sačinjavanje sve tri Liste lijekova u FBiH, uz objavu rješenja o imenovanju u „Službenim novinama“, u cilju povećanja transparentnosti u radu, u skladu s članom 4. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH.*

### **Imenovanje Upravnog odbora Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja**

Federalnim zavodom upravlja Upravni odbor, koji imenuje Vlada FBiH na prijedlog federalnog ministra zdravstva. Shodno članu 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju, Upravni odbor ima 11 članova, i to po jedan član iz svakog kantona kojeg predlažu kantonalna ministarstva zdravstva, te jedan član iz Federalnog



ministarstva zdravstva. Vlada FBiH je 5. 11. 2015. godine donijela Odluku o imenovanju privremenog Upravnog odbora na mandat od tri mjeseca, do okončanja postupka konačnog imenovanja.

**Privremeni Upravni odbor je nastavio je djelovati u periodu od 2015. do 2020. godine jer još uvijek nije izvršeno konačno imenovanje Upravnog odbora. Prema navodima iz dopisa Ministarstva od 1. 2. 2021. godine, konačno imenovanje Upravnog odbora nije izvršeno jer prijedloge članova u Upravni odbor nije dostavilo Ministarstvo zdravstva Zapadno-hercegovačkog kantona, kao ni Ministarstvo zdravstva Kantona 10, čiji je dosadašnji predstavnik 23. 3. 2020. godine podnio neopozivu ostavku na mjesto člana privremenog Upravnog odbora (zbog preuzimanja funkcije općinskog načelnika). Imajući u vidu da je sekretarka Federalnog ministarstva zdravstva predsjednica privremenog Upravnog odbora koji već pet godina upravlja Zavodom, konstatujemo da ovakav način upravljanja nije u interesu Zavoda i osiguranih lica koja se liječe na teret Fonda solidarnosti, što nije u skladu s članom 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Navedeno ističemo iz razloga jer Ministarstvo kreira kompletan zakonski okvir za rad Zavoda, koji već dugo vremena ima probleme u radu koji nisu u dovoljnoj mjeri objelodanjeni u zvaničnim izveštajima o poslovanju, niti se rješavaju. Konstatujemo da Ministarstvo nije vršilo adekvatan nadzor nad zakonitošću rada Federalnog zavoda, što nije u skladu s članom 110. Zakona o zdravstvenom osiguranju.**

### **Preporuka:**

- ***Vladi FBiH predložiti imenovanje stalnog Upravnog odbora Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, u skladu s članom 102. Zakona o zdravstvenom osiguranju.***

## **6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE**

**Budžetom FBiH za 2020. godinu<sup>10</sup> Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 65.043.888 KM, od čega na ime Transfera za finansiranje Fonda solidarnosti FBiH 28.500.000 KM i Transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH 30.000.000 KM.**

Procedura izrade, odobravanja i usvajanja Budžeta FBiH, koja je definisana Zakonom o budžetima u FBiH, tekla je na sljedeći način: Ministarstvo je Federalnom ministarstvu finansijsa 29. 3. 2019. godine dostavilo prvi zahtjev za finansiranjem prioriteta budžetske potrošnje za 2020. godinu (Instrukcije broj 1) u ukupnom iznosu od 74.742.250 KM, od čega na ime Transfera za finansiranje Fonda solidarnosti FBiH 52.000.000 KM i Transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH 15.000.000 KM.

Međutim, na osnovu dostavljenog dopisa iz Federalnog ministarstva finansijsa od 15. 7. 2019. godine, kojim je utvrđena gornja granica rashoda za Ministarstvo, Ministarstvo je drugim zahtjevom od 23. 8. 2019. godine (Instrukcije za budžetske korisnike broj 2) smanjilo prioritete budžetske potrošnje za 2020. godinu na ukupan iznos od 41.787.594 KM, od čega na ime Transfera za finansiranje Fonda solidarnosti FBiH 28.500.000 KM i Transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH 6.000.000 KM.

U skladu sa članom 15. Zakona o budžetima u FBiH, između predstavnika Ministarstva i Federalnog ministarstva zdravstva je 12. 9. 2019 godine održan sastanak na kojem je razmatran prijedlog budžeta Ministarstva. Prema sačinjenom zapisniku sa sastanka, Transfer za finansiranje Fonda solidarnosti planiran je na nivou budžeta za 2019. godinu, limiti za pojedine budžetske korisnike u 2020. godini određeni su na osnovu Dokumenta okvirnog budžeta za period 2019–2021. godine, a dodatni finansijski zahtjevi će biti posebno analizirani i po potrebi korigovani. Shodno tome, ministar zdravstva je 12. 11. 2019. godine uputio treći zahtjev Federalnom ministarstvu finansijsa za izdvajanje dodatnih sredstava za kliničke centre u FBiH u 2020. godini, kojim je tražio da im se u budžetu za 2020. obezbijede sredstva u ukupnom iznosu od 36.000.000 KM, odnosno po 12.000.000 KM za sva tri klinička centra, za finansiranje sačinjenih programa, pozivajući se na član 11. Zakona o zdravstvenoj zaštiti u FBiH.

**Naročito ističemo da Ministarstvo novim zahtjevom nije tražilo dodatna sredstva za potrebe Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, odnosno za provođenje programa Fonda solidarnosti FBiH, iako je Federalni zavod u postupku provođenja procedura izrade budžeta za ovu namjenu tražio osiguranje sredstava u ukupnom iznosu od 52.000.000 KM budući da ima problem finansiranja postojeće Liste**

<sup>10</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 99/19 od 31. 12. 2019. godine i 28/20 od 7. 5. 2020. godine



lijekova Fonda solidarnosti, odnosno osiguranja sredstava za kupovinu lijekova pacijentima koji se nalaze na Listama čekanja. S tim u vezi navodimo da je traženi iznos od Federalnog zavoda od 52.000.000 KM za finansiranje Fonda solidarnosti FBiH značajno manji u odnosu na sredstva koja mu pripadaju u skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, jer je ovim Zakonom decidno propisano da se iz Budžeta FBiH trebaju obezbijediti sredstva u istom iznosu koliko se izdvajaju iz obaveznih doprinosa za zdravstveno osiguranje.

Shodno Instrukcijama za izradu izmjena i dopuna Budžeta FBiH za 2020. godine i Zaključku Vlade FBiH od 7. 4. 2020. godine, Ministarstvo je 14. 4. 2020. godine sačinilo novi (četvrti) budžetski zahtjev na iznos od 85.802.244 KM, u okviru kojeg je na ime novih tekućih transfera tražilo povećanje budžeta za 21.000.000 KM (od čega na ime Transfera za troškove karantena u FBiH (COVID-19) 3.000.000 KM i Transfera nižim nivoima vlasti za nabavku opreme (COVID-19) 18.000.000 KM).

**Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2020. godinu, koji je objavljen u maju 2020. godine, Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 67.709.982 KM, od čega na ime Transfera za finansiranje Fonda solidarnosti FBiH 28.500.000 KM, Transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH 30.000.000 KM i Transfera za troškove karantena u FBiH (COVID-19) 3.000.000 KM<sup>11</sup>. Konstatujemo da je tekući transfer iz Budžeta FBiH za 2020. godinu za finansiranje Fonda solidarnosti iznosio 28.500.000 KM, što predstavlja samo 19,26% od ostvarenih prihoda od doprinosa (147.942.813 KM) i manje je za 119.442.813 KM od pripadajućeg iznosa, a to nije u skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju. Navedeno ima za posljedicu neravnopravan položaj u pogledu ostvarivanja prava osiguranih lica i nepružanje prava liječenja pacijentima u propisanom obimu, što nije u skladu sa u skladu s članovima 11. i 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju.**

Zakonski odobren budžet Ministarstvu za 2020. godinu u konačnici je ukupno iznosio 91.561.802 KM obzirom da je kasnije, nakon Rebalansa Budžeta FBiH, uvećan internom preraspodjelom sa pozicije Federalnog ministarstva finansija za 11.700.000 KM (u svrhu nabavke vakcina protiv pandemije COVID-19) i sredstvima iz tekuće rezerve Vlade FBiH za 12.151.820 KM (od čega u svrhu podrške kliničkim centrima 10.000.000 KM, u svrhu nabavke vakcina protiv pandemije COVID-19 2.124.800 KM i za plaćanje kazne po osnovu rješenja Konkurenčijskog vijeća 27.020 KM).

Ministarstvo je donijelo godišnji i trogodišnji plan rada. Godišnji izvještaj o radu za 2020. godinu dostavljen je u januaru 2021. godine Federalnom zavodu za programiranje razvoja. Utvrđili smo da za planirane aktivnosti Ministarstvo nije navelo potreban iznos sredstava u skladu s odobrenim Budžetom, kao i da izvještaj o radu nije dostavljen Generalnom sekretarijatu Vlade FBiH, što nije u skladu s Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u FBiH.

### Preporuka:

- **poduzeti zakonske aktivnosti prema Federalnom ministarstvu finansija, Vladi FBiH i Parlamentu FBiH u dijelu osiguranja pripadajućeg zakonskog iznosa sredstava za finansiranje Fonda solidarnosti, u cilju osiguranja ravnopravnog položaja svih osiguranih lica i pružanja prava liječenja pacijentima u propisanom obimu, u skladu s članovima 11, 82. i 110. Zakona o zdravstvenom osiguranju.**

## 7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Godišnje računovodstvene izvještaje za 2020. godinu Ministarstvo je sačinilo i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u utvrđenom roku. U finansijskim izvještajima iskazana su sredstva Budžeta FBiH odobrena Ministarstvu za 2020. godinu i sredstva za otvorena tri posebna namjenska transakcijska računa u okviru Jedinstvenog računa trezora<sup>12</sup>. Izvršenje budžeta Ministarstva za 2020. godinu iskazano je u ukupnom iznosu od 88.877.003 KM što je u odnosu na zakonski odobreni budžet manje za 2.684.799 KM (ili 2,93%), što je najvećim dijelom posljedica nerealizovanja odobrenih sredstava na ime Transfera za

<sup>11</sup> Sredstva Transfera nižim nivoima vlasti za nabavku opreme (COVID-19) su Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2020. godinu planirana na poziciji Federalnog ministarstva finansija u iznosu od 18.000.000 KM.

<sup>12</sup> 1) FMF – Poseban transakcijski račun za polaganje specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika, 2) Podračun za finansiranje Projekta – Jadranski model održive mobilnosti u oblasti zdravstvene zaštite i 3) Projekat Interreg IPA prekogranični program Hrvatska – BiH – Crna Gora.



**troškove karantina u FBiH (COVID-19). U okviru ukupnog iznosa izvršenja, najznačajnije je izvršenje tekućih transfera, koji su realizovani u ukupnom iznosu od 86.357.664 KM (97,22%).**

Tokom obavljanja revizije utvrdili smo da Ministarstvo nije tačno popunilo obrasce finansijskih izvještaja, i to Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu i Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine. Budući da smo na ove greške odgovornim osobama ukazali tokom obavljanja revizije, Ministarstvo je sačinilo Izmijenjene finansijske izvještaje i predalo ih Finansijsko-informatičkoj agenciji 9. 4. 2021. godine.

U Analizi iskaza, sačinjenoj uz godišnje računovodstvene izvještaje, obrazloženo je izvršenje budžeta u skladu s Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

## 7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

### 7.1.1 Prihodi i primici

**U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. godinu** iskazani su prihodi u iznosu od 3.971.132 KM. Njihovu strukturu čine neporezni prihodi, od kojih su najznačajniji prihodi od naknada i taksi za pružanje usluga (3.968.916 KM), koji se odnose na uplate kandidata za specijalizacije i rad komisija iz nadležnosti Ministarstva, neplanirane uplate (3.963.650 KM), administrativne takse (4.327 KM) i prihodi po posebnim federalnim propisima (938 KM).

Vezano za ostvarene prihode od naknada i taksi za pružanje usluga, Ministarstvo raspolaže sredstvima posebnog namjenskog podračuna koji je otvoren u okviru Jedinstvenog računa trezora, na koji se uplaćuju naknade za obavljanje usluga iz nadležnosti Ministarstva, u skladu s posebnim rješenjima ministra. Shodno propisima, od uplaćenog dijela prihoda po ovom osnovu jedan dio pripada Ministarstvu, a ostatak Budžetu FBiH. Obavljenom revizijom za prethodnu godinu utvrđeno je da Ministarstvo nije pripadajući dio prihoda uplaćivalo u Budžet FBiH, već da su ova sredstva ostajala na namjenskom podračunu. Stanje novčanih sredstava na ovom podračunu na 1. 1. 2020. godine iznosilo je 2.942.871 KM, a na 31. 12. 2020. godine 539.665 KM. Ukupno ostvareni prihodi na podračunu po ovom osnovu su u 2020. godini iznosili 1.430.342 KM, a utrošeni su u iznosu od 843.906 KM na ime izdataka za specijalizaciju i naknade za rad komisijama, što je detaljnije obrazloženo u tački 7.1.2.2 Izvještaja.

Ministarstvo je u 2020. godini poduzelo aktivnosti kako bi utvrdilo iznos obaveza po osnovu uplate prihoda od naknada za specijalizacije i rad komisija, u periodu od 2016. do 2020. godine, koje pripadaju Budžetu FBiH u skladu sa Uputstvom o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolažanja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa Trezora. Konačno utvrđeni iznos prihoda koji pripadaju Budžetu FBiH iznosio je 2.854.013 KM i po nalogu Ministarstva uplaćen je u korist Budžeta FBiH 30. 12. 2020. godine.

Pored toga, po osnovu implementacije IPA projekta NeurNet, posebnog projekta koji se vodi u sklopu Glavne knjige trezora, ostvareni su prihodi u iznosu od 488.823 KM, a vode se kao donatorska sredstva. Dio sredstava u iznosu od 260.000 KM vraćen je u Budžet FBiH (vraćena pozajmica), a ostatak od 228.538 KM utrošen je na implementaciju projekta. Po osnovu trećeg posebnog projekta (Projekat AdriHealthMob) nije bilo realizacije sredstava. Za donatorska sredstva na ova dva podračuna Vlada FBiH daje saglasnost na utrošak na prijedlog Ministarstva, uz dokaz da su sredstva uplaćena, za koje Federalno ministarstvo finansija i Ured za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima EU daju saglasnost.

**Članom 46. stav 1. Zakona o budžetima u FBiH utvrđeno je da su budžetski korisnici odgovorni za potpunu i pravovremenu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu upлатu u budžet i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama. U saradnji s Federalnim ministarstvom finansija nisu blagovremeno preduzete aktivnosti na pravilnom evidentiranju i usaglašavanju prihoda, prije sačinjavanja finansijskih izvještaja. Posljedica toga je da ne možemo potvrditi iznos iskazanih prihoda u finansijskim izvještajima od 3.971.132 KM.**

**Preporuka:**

- *u saradnji s Federalnim ministarstvom finansija pravilno evidentirati i usaglašavati vlastite prihode, prije sačinjavanja finansijskih izvještaja.*

### 7.1.2 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2020. iskazani su rashodi i izdaci od 88.877.003 KM. Njihovu strukturu čine: tekući transferi od 86.357.664 KM (97%), plaće, naknade i doprinosi od 1.422.662 KM (2%), izdaci za materijal i usluge od 1.078.594 KM (1%) i nabavka stalnih sredstava od 18.083 KM (<1%).

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka, sa indeksima ostvarenja, iskazana je u finansijskim izvještajima u prilogu.

#### 7.1.2.1 Plaće i naknade troškova zaposlenih

**Bruto plaće, naknade plaća i doprinosi** sa 31. 12. 2020. godine iskazane su u iznosu od 1.422.662 KM. Obračun plaća i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

**Naknade troškova zaposlenih** realizovane su u iznosu od 168.006 KM, a odnose se na: topli obrok (79.287 KM), prevoz na posao i s posla (28.597 KM), odvojeni život i smještaj (18.143 KM), regres za godišnji odmor (19.537 KM), otpremnine (16.364 KM), pomoć u slučaju bolesti (5.606 KM) i na troškove prevoza za korisnike odvojenog života (472 KM).

#### 7.1.2.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

**Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge** ostvareni su u iznosu od 1.078.594 KM. Strukturu ovih izdataka najvećim dijelom čine: ugovorene i druge posebne usluge (948.267 KM), izdaci za komunikaciju i komunalne usluge (47.357 KM) i izdaci osiguranja i bankarske usluge (20.123 KM).

U okviru izdataka za **ugovorene i druge posebne usluge** najznačajniji su izdaci za rad komisija (426.446 KM) i izdaci za specijalizacije (352.452 KM).

**Izdaci za specijalizaciju** iskazani su u iznosu od 352.452 KM, a odnose se na plaćanje troškova zdravstvenim ustanovama za obavljanje specijalističkog, odnosno subspecijalističkog staža. Za navedeno se primjenjuje Pravilnik o načinu i postupku odobravanja specijalizacija, odnosno subspecijalizacija državljana BiH na lični zahtjev,<sup>13</sup> kojim su propisani uslovi i način odobravanja staža. Na osnovu Pravilnika, ministar je 2011. godine<sup>14</sup> donio Rješenje o troškovima obavljanja staža, kojim je definisano da je kandidat kojem je odobreno obavljanje staža dužan uplatiti 9.600 KM, i to 50% iznosa (4.800 KM) prilikom donošenja rješenja o odobravanju, a preostalih 50% u posljednjoj godini obavljanja staža (3–5 godina, zavisi od vrste specijalizacije/subspecijalizacije). Rješenjem je definisano da se dio ovog iznosa od 65% transferiše zdravstvenoj ustanovi u kojoj se obavlja specijalizacija/subspecijalizacija, a 35% je prihod Ministarstva. Kandidati podnose zahtjev i propisanu dokumentaciju, na osnovu koje ministar rješenjem (bez zaključivanja ugovora) odobrava obavljanje staža i u tom rješenju se navodi kada počinje specijalizacija/subspecijalizacija, njeno trajanje, naknada i iznos sredstava koja će se doznačiti zdravstvenim ustanovama gdje specijalizanti obavljaju specijalizaciju. Ministarstvo je 27. 12. 2019. godine dostavilo Uputstvo za dostavljanje fakturna za obavljanje specijalističkog staža u zdravstvenim ustanovama i fakultetima zdravstvenog usmjerjenja s ciljem postizanja jednoobraznosti, efikasnosti i ažurnosti u plaćanju troškova po navedenom osnovu. Ovim Uputstvom definisano je da se od 1. 1. 2020. godine fakture dostavljaju na mjesecnom nivou zbirno za sve kandidate koji u tom mjesecu obavljaju specijalistički, odnosno subspecijalistički staž na vlastiti zahtjev, što je i implementirano od strane zdravstvenih ustanova.

**Naknade za rad u komisijama** iskazane su u neto iznosu od 426.446 KM i u odnosu na prethodnu godinu manje su za 340.480 KM, što je rezultat manjeg broja održanih specijalističkih i stručnih ispita. Za usluge koje Ministarstvo pruža trećim licima doneseni su akti kojima su definisani način i uslovi pružanja, te rješenja o visini troškova usluge (koje uplačuju korisnici usluga) i visini naknade za rad u komisijama. U okviru iskazanih

<sup>13</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 68/10

<sup>14</sup> Rješenje br. 01-37-3702/11 od 25. 5. 2011. godine



izdataka komisijama, na isplatu naknada komisijama koje se formiraju i isplaćuju u skladu s Vladinom Uredbom o načinu osnivanja i utvrđivanja naknada za rad radnih tijela odnosi se 27.345 KM, a koje se formiraju po posebnim propisima iz nadležnosti Ministarstva 399.101 KM.

Red. br.	Naziv komisije	Isplaćene neto naknade 2020.	Isplaćene neto naknade 2019.
1	2	3	4
I	<b>Iznos naknada za komisije formirane po posebnim propisima</b>	<b>399.101</b>	<b>702.470</b>
1.	Komisije za polaganje specijalističkih ispita	103.791	278.076
2.	Komisije za polaganje stručnih ispita	160.650	245.568
3.	Komisije za dodatke prehrani i druge pripravke	73.130	127.250
4.	Komisije za ocjenu ispunjenosti uslova prostora, opreme i kadrova	32.850	32.526
5.	Komisije za stavljanje i skidanje lijekova na liste lijekova FBiH	20.880	16.350
6.	Komisija za kozmetiku s posebnom namjenom	7.800	2.700
II	<b>Iznos naknada za komisije u skladu sa Uredbom Vlade FBiH</b>	<b>27.345</b>	<b>32.201</b>
7.	Komisija za primjenu postupaka biomedicinski pomognute oplodnje	15.129	22.140
8.	Ostale komisije (za popis, rashodovanje, javne nabavke, izbor drž. služb., ...)	12.216	10.061
<b>Ukupno I + II</b>		<b>426.446</b>	<b>766.926</b>

**Komisije za specijalističke ispite** (103.791 KM) formirane su na osnovu Pravilnika o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije, magistara farmacije i inženjera biohemije<sup>15</sup> za svakog kandidata zasebno. U njima su angažovani vanjski saradnici, a ministar u skladu s Pravilnikom donosi svake godine Listu ispitivača za specijalističke i subspecijalističke ispite. Rješenjem ministra iz 2017. godine utvrđena je naknada za polaganje ispita u iznosu od 1.000 KM, a visina naknade koja se isplaćuje za rad u komisiji je po kandidatu: predsjednik 250 KM, član komisije 200 KM i sekretar 50 KM. Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenci, ukupan prihod od uplata kandidata u 2020. godini po ovom osnovu je 171.000 KM, a iskazani troškovi za rad komisija iznose 103.791 KM.

**Komisije za polaganje stručnih ispita** (160.650 KM) formirane su na osnovu Pravilnika o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih radnika,<sup>16</sup> koji je donio ministar zdravstva u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti<sup>17</sup>. Po obavljanju pripravničkog staža polaze se stručni ispit (opći i stručni dio) pred komisijom koju formira nadležni ministar zdravstva, za svako stručno zvanje posebno. Rješenjem ministra o naknadama za polaganje specijalističkih, subspecijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika iz 2017. godine<sup>18</sup> utvrđena je visina naknade za polaganje ispita u iznosu od 300 KM, a visina naknade koja se isplaćuje za rad u komisiji je (po kandidatu): predsjednik 40 KM, član komisije 30 KM i sekretar 15 KM. Prema pomoćnoj evidenci, ukupan prihod od uplata kandidata u 2020. godini po ovom osnovu je 247.200 KM, a iskazani troškovi za rad komisija iznose 160.900 KM.

U skladu s Pravilnikom za stručni dio ispita, u komisiju se imenuju lica sa Liste ispitivača koju donosi ministar na prijedlog zdravstvenih institucija i fakulteta zdravstvenog usmjerjenja (koja se ažurira svake dvije godine), kao i iz reda zaposlenika Ministarstva koji ispunjavaju uslove za ispitivače utvrđene Pravilnikom. U oktobru 2020. godine ministar je donio novu Listu ispitivača, te imenovao komisije za polaganje stručnih ispita na period od dvije godine, u kojima su angažovani zaposlenici Ministarstva i vanjski saradnici (ukupno deset komisija, po oblastima). Ova imenovanja izvršena su shodno s novim Procedurama za utvrđivanje liste ispitivača u ispitnim komisijama za polaganje stručnih ispita za zdravstvene radnike sa završenim fakultetom zdravstvenog usmjerjenja kao i izbor članova i sekretara ovih ispitnih komisija (u daljem tekstu: Procedure) iz septembra 2020. godine. Novim Procedurama propisano je da se članovi komisije imenuju na period od dvije godine, te da ministar utvrđuje listu ispitivača na prijedlog kliničkih zdravstvenih ustanova i federalnih

<sup>15</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 62/15 i 26/19

<sup>16</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 06/11, 10/11, 41/11, 81/12, 58/15, 51/17 i 96/17

<sup>17</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 46/10 i 75/13

<sup>18</sup> Rješenje br. 01-37-7675/17 od 12.12.2017.godine



zdravstvenih zavoda, kao i iz reda stručnih zaposlenika Ministarstva, koji udovoljavaju uslovima za ispitivače utvrđene Pravilnikom.

Za **Komisiju za dodatke prehrani i druge pripravke** (73.130 KM) i **Komisiju za kozmetiku sa posebnom namjenom** (7.800 KM) doneseni su pravilnici na osnovu kojih je ministar rješenjem utvrdio visinu naknade za troškove obrade zahtjeva, koju uplaćuju podnosioci zahtjeva, formirao komisiju i utvrdio visinu naknade za rad. Visina naknade za troškove obrade zahtjeva iznosi od 300 KM do 1.200 KM, ovisno o zahtjevu, a u januaru 2018. godine utvrđene su naknade za rad u komisiji u iznosu od 150 KM za predsjednika, 130 KM za člana komisije i 100 KM za sekretara komisije po održanoj sjednici. Komisije su imenovane na period od četiri godine (u komisiji za kozmetiku imenovano je sedam lica, od kojih su tri zaposlenika, a u komisiju za dodatke prehrani imenovano je osam lica, od kojih su tri zaposlenika).

**Komisija za primjenu postupaka biomedicinski pomognute oplodnje** (15.129 KM) formirana je 26. 2. 2019. godine na osnovu Zakona o liječenju neplodnosti biomedicinski pomognutom oplodnjom<sup>19</sup> kao stručno i savjetodavno tijelo pri Ministarstvu. Ministar je rješenjem utvrdio naknadu za rad članovima u neto iznosu od 200 KM i tehničkom sekretaru od 160 KM neto mjesечно, po osnovu izvršavanja zadatka utvrđenih Rješenjem o imenovanju. Komisija je imenovana na period od četiri godine (u komisiji je imenovano deset lica, od kojih je jedan zaposlenik).

**Komisija za stavljanje i skidanje lijekova na liste lijekova FBiH (20.880 KM) i Komisija za stavljanje i skidanje lijekova na Listu lijekova Fonda solidarnosti FBiH** imenovane su rješenjima ministra, u skladu sa Pravilnikom o cijenama i listama lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja i lijekova u bolnicama i Pravilnikom o izboru i korištenju lijekova Fonda solidarnosti. U ove komisije su imenovani vanjski saradnici i uposlenici Ministarstva. Na osnovu uvida u izvještaj o radu Komisije za stavljanje i skidanje lijekova na liste lijekova FBiH od 23. 11. 2020. godine, konstatujemo da su proizvođači lijekova i njihovih zastupnici u 2020. godini dostavili 58 zahtjeva sa pratećom dokumentacijom za uvrštanjem na liste lijekova. Nakon obrade svih pristiglih zahtjeva u skladu sa Metodologijom za izradu federalne liste lijekova od 8. 7. 2020. godine, komisija je sačinila prijedlog: da se na A Listu obaveznog zdravstvenog osiguranja uvrsti šest novih molekula (INN), da se na B Listu uvrsti sedam novih molekula (INN), kao i da se na Bolničku listu uvrste četiri nove molekule (INN). Po završetku posla, članovima komisije je na teret 2020. godine isplaćena naknada u neto iznosu od 20.880 KM (predsjednik 3.770 KM, članovi 3.480 KM i sekretar 3.190 KM), a predložene izmjene listi lijekova nisu bile poslate Vladi FBiH na usvajanje (zaključno sa martom 2021. godine). Detaljnije o radu ovih komisija već smo pojasnili u dijelu pod tačkom 5. Izvještaja.

**Utvrđili smo da naknade članovima komisija koji su zaposlenici Ministarstva nisu imale karakter nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. stav 1) i 2) tačka 4. Zakona o porezu na dohodak i članovima 8. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Za isplaćene naknade zaposlenicima nije izvršen obračun i isplata poreza i doprinosa u skladu s navedenim propisima, kojima je definisano da se naknade zaposlenima po osnovu angažmana po bilo kojem osnovu, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena, smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosima i članovima od 17. do 20. Pravilnika o načinu obračuna i uplate doprinosa.**

Pored toga, iako je određeni broj komisija formiran na osnovu posebnih propisa, radi se o poslovima i zadacima koji su u nadležnosti Ministarstva, u okviru redovnih radnih zadatka utvrđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji (komisije za polaganje stručnih ispita, ocjenu ispunjenosti uslova prostora, opreme i kadra za obavljanje djelatnosti uvoza i prometovanja otrovima, proizvodnju kozmetike sa posebnom namjenom, stavljanje i skidanje lijekova na listu lijekova i sl.). U komisijama su imenovani zaposlenici koji u većini slučajeva obavljaju rukovodeće poslove (savjetnici i pomoćnici ministra, sekretar Ministarstva i šefovi odsjeka). Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatovali smo da je za rad zaposlenika u komisijama isplaćen ukupan neto iznos od 118.160 KM, a za rad u komisijama (po više osnova) zaposlenici su pojedinačno ostvarili ukupna primanja na godišnjem nivou od 100 KM do 16.980 KM. Iako je iznos isplaćenih naknada zaposlenicima za rad u komisijama koje formira Ministarstvo smanjen u odnosu

<sup>19</sup> „Sl. novine FBiH“, br. 59/18



na prethodnu godinu za 55.035 KM, ističemo da je to prvenstveno rezultat manjeg broja održanih specijalističkih i stručnih ispita za zdravstvene radnike, a ne suštinske promjene u politici prema naknadama za rad u komisijama. Iako je Ministarstvo u 2020. godini donijelo nove Procedure za utvrđivanje liste ispitivača u ispitnim komisijama za polaganje stručnih ispita za zdravstvene radnike sa završenim fakultetom zdravstvenog usmjerjenja kao i izbor članova i sekretara ovih ispitnih komisija, procedurama kao i ranije, za imenovana lica u komisijama nije ograničen broj komisija u kojim mogu učestvovati, kao ni maksimalni iznos naknade koji mogu dobiti na godišnjem nivou, što može imati za posljedicu zanemarivanje obavljanja redovnih poslova i aktivnosti. Pored toga, postavlja se pitanje i opravdanosti utvrđenih visina naknada koje kandidati moraju uplaćivati za polaganje ispita imajući u vidu da je ministar naknade utvrdio za obavljanje redovnih poslova iz nadležnosti Ministarstva. **S tim u vezi ističemo da je u 2020. godini šefica Odsjeka za normativno-pravne poslove na osnovu rada u komisijama ostvarila ukupna primanja u neto iznosu od 16.980 KM, dok je za redovan rad ostvarila neto plaću u iznosu od 18.818 KM.** Isto tako, savjetnica ministra za poslove farmaceutike je za rad u komisijama u 2020. godini ostvarila ukupna primanja u neto iznosu od 14.730 KM, dok je za redovan rad ostvarila neto plaću u iznosu od 28.972 KM. Konstatujemo da značajna nepotpunjenost sistematizovanih radnih mjesta i članstvo zaposlenih u velikom broju komisija može imati uticaja na kvalitetno i efikasno obavljanje radnih poslova i zadataka.

**Preporuke:**

- poreze i doprinose na naknade za rad zaposlenika u komisijama obračunavati kao oporezivi prihod od nesamostalne djelatnosti, u skladu s važećim propisima;
- internim aktom ograniciti broj komisija u kojima mogu učestvovati zaposlenici Ministarstva i maksimalni iznos naknade koji mogu ostvariti na godišnjem nivou, u cilju ujednačavanja cijene rada u komisijama u odnosu na redovni rad i stvaranja prostora za efikasnije obavljanje svih redovnih poslova i zadataka.

#### 7.1.2.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

**Tekući transferi** iskazani su u iznosu od 86.357.664 KM, u okviru kojih se na transfere drugim nivoima vlasti odnosi 86.153.720 KM (96,94% ukupnih rashoda). Ostatak izvršenja odnosi se na realizaciju dva IPA projekta (180.392 KM) i na izvršenje sudskih presuda (23.552 KM).

Struktura tekućih transfera drugim nivoima vlasti: u KM

R. br.	Naziv tekućeg transfera	Zakonski budžet za 2020. godinu	Izvršenje budžeta 31. 12. 2020. godine	Index
1	2	3	4	5=4/3*100
I	Redovni tekući transferi (od 1 do 5)	31.975.000	31.938.449	99,88
1.	Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH – za sufinansiranje Fonda solidarnosti	28.500.000	28.500.000	100,00
2.	Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH – za finansiranje troškova raseljenih lica	2.000.000	2.000.000	100,00
3.	Transfer za Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH	1.125.000	1.125.000	100,00
4.	Transfer za Agenciju za kvalitet i akreditacije u zdravstvu u FBiH	300.000	300.000	100,00
5.	Transfer za liječenje Roma	50.000	13.449	26,90
II	Tekući transferi COVID-19	56.714.539	54.215.271	95,59
6.	Transfer za sanaciju javnih zdravstvenih ustanova u FBiH	30.000.000	30.000.000	100,00
7.	Transfer za kliničke centre u FBiH (iz Tekuće rezerve Vlade FBiH)	10.000.000	10.000.000	100,00
8.	Transfer za nabavku vakcina (COVAX) (preraspodjela sa FMF-a)	13.714.539	13.707.011	99,94
9.	Transfer za troškove karantina u FBiH	3.000.000	508.260	16,94
	UKUPNO (od 1 do 9)	88.689.539	86.153.720	97,00



U skladu s članom 20. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2020. godinu, za odobrena sredstva tekućih transfera koja se realiziraju od strane federalnih institucija i zdravstvenih ustanova (Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH, Agencija za kvalitet i akreditacije u zdravstvu i tri klinička Centra u Sarajevu, Tuzli i Mostaru), na prijedlog Ministarstva sačinjeni su programi utroška sredstava koje je usvojila Vlada FBiH. Shodno programima utroška sredstava, ministar je za svaki transfer imenovao posebnu komisiju za praćenje namjenskog utroška, čiji zadatak je da izvrši uvid u dostavljene izvještaje o realizovanim sredstvima transfera i u dokumentaciju na osnovu koje se utvrđuje namjensko trošenje sve do momenta realizacije, i tromjesečno izvještava o izvršenom nadzoru.

### 7.1.2.3.1 Redovni tekući transferi

**Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH – za sufinansiranje Fonda solidarnosti** odobren je i iskazan u iznosu od 28.500.000 KM. Zakonom o zdravstvenom osiguranju, u okviru Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, obrazovan je Fond solidarnosti Federacije BiH (u daljem tekstu: Fond solidarnosti), u cilju ostvarivanja jednakih uslova za provođenje obaveznog zdravstvenog osiguranja u svim kantonima, za određene prioritetne vertikalne programe zdravstvene zaštite od interesa za Federaciju BiH, kao i za pružanje prioritetnih najsloženijih oblika zdravstvene zaštite iz specijalističkih djelatnosti osiguranim licima na teritoriji Federacije BiH. **U suštini, federalni Fond solidarnosti osnovan je s ciljem da se svim stanovnicima FBiH osiguraju jednaki uslovi prilikom pružanja tačno definisanih zdravstvenih usluga od strane domaćih zdravstvenih ustanova i putem liječenja u inostranstvu, kao i da se osigura kupovina lijekova za najteža oboljenja.**

Imenovana Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava ovog transfera za 2020. godinu je na osnovu dostavljene dokumentacije o pravdanju sredstava izvršila nadzor i sačinila Izvještaj za period januar – decembar 2020. godine. Komisija je u Izvještaju konstatovala namjenski utrošak sredstva Transfera za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, za finansiranje Fonda solidarnosti u iznosu od 28.500.000 KM. **Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava nije dala komentar da doznačena sredstva iz Budžeta FBiH nisu dovoljna za finansiranje Fonda solidarnosti, niti je dala prijedlog mjera i aktivnosti za prevazilaženje ove situacije u narednom periodu.**

**Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH – za finansiranje troškova raseljenih lica** odobren je i iskazan u iznosu od 2.000.000 KM. Svrha ovog transfera je da se povratnicima u općine u Republici Srpskoj obezbijedi pravo na liječenje u zdravstvenim ustanovama u FBiH, pod jednakim uslovima, kao i za osigurana lica u FBiH, a u skladu sa Odlukom o ostvarivanju prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz FBiH.<sup>20</sup> Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava ovog transfera izvršila je uvid u dokumentaciju i sačinila izvještaj u kojem je konstatovala namjenski utrošak sredstava u iznosu 1.589.746 KM koji se odnosi na pružene zdravstvene usluge u zdravstvenim ustanovama u FBiH sa kojima Federalni zavod ima zaključene ugovore za 2020. godinu. Zbog pandemije COVID-19, odnosno manjeg pružanja zdravstvenih usluga povratnicima, ostala su neutrošena sredstva ovog transfera u iznosu od 410.254 KM koja se prenose na realizaciju za narednu godinu.

U skladu s članom 82. Zakona o zdravstvenom osiguranju, sredstva za funkcionisanje Fonda solidarnosti se osiguravaju iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, iz Budžeta FBiH i drugih izvora. Vlada FBiH je na prijedlog ministra zdravstva 22. 11. 2019. godine, donijela Odluku o izdvajaju sredstava u Fond solidarnosti FBiH za 2020. godinu kojom je utvrđeno da će se od svih uplaćenih doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje 10,2% sredstava usmjeravati Federalnom zavodu za finansiranje federalnog Fonda solidarnosti, a preostali iznos od 89,8% na pripadajuće račune kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja. Iako je Federalni zavod, u skladu sa zakonskim ovlaštenjima i postojećim procedurama planiranja, tražio veća izdvajanja iz Budžeta FBiH, ovim zahtjevima nije udovoljeno. Usvojenim Budžetom FBiH za 2020. godinu, na pozicijama Ministarstva su za potrebe Federalnog zavoda odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 30.500.000 KM, od čega za potrebe Fonda solidarnosti 28.500.000 KM i za liječenje povratnika u RS 2.000.000

<sup>20</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 84/14 i 36/15



KM. Kako je utvrđeni iznos sredstava za finansiranje Fonda solidarnosti ostao nepromijenjen i u izvršenim Izmjenama i dopunama Budžeta FBiH za 2020. godinu, na osnovu istih ulaznih dokumenata sačinjeni su finansijski plan Zavoda i njegove izmjene i dopune za 2020. godinu koji su shodno odredbama člana 27. Zakona o budžetima u FBiH i člana 104. Zakona o zdravstvenom osiguranju usvojene najprije od Upravnog odbora Zavoda u formi prijedloga, a zatim i na Vladi FBiH i Parlamentu FBiH. Parlament FBiH je dao saglasnost 19. 12. 2019. godine na Finansijski plan Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za 2020. godinu u ukupnom iznosu od 183.510.000 KM (od čega se 179.187.000 KM odnosi na Fond solidarnosti) i 28. 4. 2020. godine na Izmjene i dopune Finansijskog plana Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja za 2020. godinu u ukupnom iznosu od 196.910.000 KM (od čega se 192.598.000 KM odnosi na Fond solidarnosti). Parlament FBiH je također dao saglasnosti na Odluke o izvršavanju Finansijskog plana i Rebalansa finansijskog plana Zavoda za 2020. godinu.

**Upravni odbor Federalnog zavoda je 30. 3. 2021. godine donio Odluku o usvajanju Izvještaja o izvršenju finansijskog plana Federalnog zavoda za 2020. godinu, u kojem je konstatovano ostvarenje prihoda u iznosu od 183.349.969 KM, rashoda od 186.750.361 KM i višak rashoda nad prihodima u iznosu od 3.400.392 KM. U okviru navedenog izvršenja rashoda, na izvršenje aktivnosti koje se odnose na Fond solidarnosti utrošeno je 183.261.374 KM, od čega se 153.171.628 KM finansiralo iz doprinosa za obavezno zdravstveno osiguranje, a 30.089.746 KM iz Budžeta FBiH. Izvještaj još uvijek nije upućen na nadležno postupanje Vladi FBiH i Parlamentu FBiH.**

**Preporuka:**

- *u postupku obavljanja nadzora nad namjenskim utroškom sredstava tekućih transfera koji se realizuju preko Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja navesti probleme, te dati prijedlog mjera i aktivnosti za njihovo rješavanje.*

### 7.1.2.3.2 Tekući transferi COVID-19

**Transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH** iskazan je u iznosu od 30.000.000 KM, putem kojeg su Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar i Univerzitetskom kliničkom centru Tuzla doznačena sredstva u iznosu od po 10.000.000 KM.

Za ovaj transfer prвobitno je bio odobren Program utroška sredstava (februar 2020. godine) sa svrhom osiguravanja dostignutog nivoa standarda sigurnosti i kvaliteta zdravstvenih usluga i zadovoljavanje zdravstvenih potreba pacijenata sa cijelog područja FBiH u javnim zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač FBiH. Klinički centri su trebali dostaviti programe utroška sredstava, u okviru kojih je trebalo planirati izmirenje dospjelih obaveza po osnovu nabavke lijekova i drugog potrošnog materijala, te servisiranje i zanavljanje neophodne medicinske opreme zbog dotrajalosti, neophodne za osiguranje kontinuiteta u pružanju zdravstvenih usluga. **Zbog Odluke o proglašenju stanja nesreće uzrokovanih pojavom pandemije COVID-19 na području FBiH (V broj 408/2020) od 16. 3. 2020. godine, Izmjenama i dopunama Programa utroška sredstava (mart 2020. godina) promijenjeni su svrha i sadržaj programa.**

U skladu s Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška s kriterijima raspodjele sredstava transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH i njegovim Izmjenama i dopunama svrha programa je: 1) osiguranje pružanja zdravstvenih usluga sekundarnog i tercijarnog nivoa zdravstvene zaštite kroz poduzimanje mjera i aktivnosti s ciljem zaštite zdravlja stanovništva u borbi protiv korona virusa COVID-19 i sprečavanju i ublažavanju njegovih posljedica na zdravlje ljudi u javnim zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač FBiH, tipa univerzitetsko-kliničkih bolnica; 2) restrukturiranje i finansijska konsolidacija javnih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač FBiH, tipa univerzitetsko-kliničkih bolnica.

U okviru ovog programa, sredstva transfera će se koristiti za medicinski tretman oboljelih, nabavku lijekova i drugog potrošnog materijala, nabavku neophodne medicinske opreme, medicinskih sredstava, dezinfekcionih sredstava i druge zaštitne opreme, neophodne i situaciji borbe protiv globalne pandemije COVID-19, kao i za osiguranje kvaliteta i kontinuiteta u pružanju zdravstvenih



usluga kroz restrukturiranje i finansijsku konsolidaciju javnih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač FBiH, tipa univerzitetsko-kliničkih bolnica.

Federalno ministarstvo zdravstva zaključilo je ugovore sa tri klinička centra u FBiH u kojima je namjena sredstava navedena u identičnom opisu kao u sadržaju Izmjena i dopuna Programa utroška sredstava, dok su klinički centri obavezni dostavljati kvartalne izvještaje o utrošku sredstava, kao i godišnji izvještaj, koji će sadržavati dokaz o namjenskoj realizaciji sredstava: račun, odnosno ugovor o angažovanju doznačenih sredstava, izvod sa računa korisnika sredstava i sl. U slučaju raskida ugovora predviđeno je da se sredstva vrate u Budžet FBiH., **međutim nije utvrđen krajnji rok za realizaciju sredstava.** Po ovom osnovu ostala su neutrošena sredstva u iznosu od 12.144.228 KM koja su prenijeta na realizaciju u naredni period (KCU Sarajevo 7.144.228 KM i UKC Tuzla 5.000.000 KM). **Federalno ministarstvo zdravstva nije u ugovorima bliže definisalo namjenu i kriterije za dodjelu sredstava kliničkim centrima i o utrošenim sredstvima nije tromjesečno izvještavalo Vladu FBiH, što nije u skladu sa Programom utroška sredstava Vlade FBiH i Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2020. godinu.**

**Transfer za kliničke centre u FBiH** iskazan je u iznosu od 10.000.000 KM, iz kojeg su kliničkim centrima u FBiH doznačena sredstva u jednakim iznosima od po 3.333.333 KM. Sredstva ovog transfera dodijeljena su iz Tekuće rezerve Vlade FBiH, u skladu s Odlukom od 10. 11. 2020. godine (V broj 1520/2020), u svrhu podrške zdravstvenim ustanovama čiji je osnivač FBiH.

Federalno ministarstvo zdravstva je 12. 11. 2020. godine sa kliničkim centrima zaključilo ugovore o dodjeli sredstava u okolnostima pandemije COVID-19, kojim je definisano da se sredstva trebaju utrošiti namjenski, najkasnije do 31. 3. 2021. godine, za medicinski tretman oboljelih, nabavku lijekova i drugog potrošnog materijala, nabavku neophodne medicinske opreme, medicinskih sredstava, dezinfekcionih sredstava i druge zaštitne opreme neophodne u situaciji borbe protiv globalne pandemije. Na osnovu dostavljenih izvještaja i propratne dokumentacije, konstatovano da su klinički centri namjenski utrošili doznačena sredstva u opravdanom iznosu od 4.265.816 KM (SKB Mostar 3.333.333 KM i UKC Tuzla 932.483 KM). **Konstatujemo da klinički centri nisu u utvrđenom roku, najkasnije do 31. 3. 2021. godine, realizovali doznačena sredstva tako da neopravdana i neutrošena sredstva iz tekuće rezerve iznose 5.734.184 KM (KCU Sarajevo 3.333.333 KM i UKC Tuzla 2.400.850 KM).**

Parlament FBiH je 25. 7. 2013. godine donio Odluku o preuzimanju osnivačkih prava nad univerzitetsko-kliničkim bolnicama u FBiH<sup>21</sup>, i to: Kliničkim centrom Univerziteta u Sarajevu, Sveučilišno kliničkom bolnicom Mostar i Univerzitetsko kliničkim centrom Tuzla, koji se proglašavaju javnim ustanovama od posebnog javno-zdravstvenog značaja za FBiH. Iako je predviđeno, međusobni odnosi, u smislu regulisanja prava, obaveza i odgovornosti između osnivača, jednog ili više kantona i Federacije BiH zajedno, nad univerzitetsko-kliničkim bolnicama iz ove odluke, nisu uređeni posebnim ugovorom, u smislu člana 7. Zakona o ustanovama.

Povezano sa navedenim, konstatujemo da je Parlament FBiH 25. 7. i 30. 8. 2013. godine dao saglasnost na Statute<sup>22</sup> sva tri klinička centra u FBiH koji su prethodno usvojeni od njihovih upravnih odbora. Shodno Statutarnim odredbama osnivači UKC Sarajevo su: Federacija BiH, Zeničko-dobojski, Bosansko-podrinjski, Unsko-sanski, Srednjobosanski i Sarajevski kanton. Osnivači SKB Mostar su: Federacija BiH, Hercegovačko-neretvanski, Zapadnohercegovački, Hercegbosanski i Srednjobosanski kanton. Osnivači UKC Tuzla su: Federacija BiH i Tuzlanski kanton. Iako je previđeno da se međusobna prava, obaveze i odgovornosti osnivača reguliraju posebnim ugovorom, to nikada nije implementirano. Nadzorne i upravne odbore kliničkih centara imenuje i razrješava Vlada FBiH, na prijedlog federalnog ministra zdravstva, a klinički centri su dužni podnijeti osnivačima najmanje jednom godišnje izvještaj o radu i poslovanju ustanove. **Prema prezentiranom, do sada nije bila praksa da klinički centri**

<sup>21</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 67/13

<sup>22</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 70 i 73/13



dostavljaju izvještaj o radu i poslovanju Federalnom ministarstvu zdravstva kako bi bili proslijeđeni na razmatranje Parlamentu FBiH, što nije u skladu sa statutima centara i članom 23. Zakona o organizaciji organa uprave u FBiH.

### Preporuke:

- *ugovorima o utrošku sredstava tekućeg transfera za sanaciju zdravstvenih ustanova bliže propisati namjenu korištenja budžetskih sredstava, u cilju vršenja nadzora nad namjenskim trošenjem;*
- *osigurati da se izvještaji o radu i poslovanju univerzitetsko-kliničkih bolnica dostavljaju na službeno postupanje Parlamentu FBiH;*
- *poduzeti aktivnosti kako bi se posebnim ugovorom uredili međusobni odnosi, u smislu regulisanja prava, obaveza i odgovornosti između osnivača, Federacije BiH i kantona, nad univerzitetsko-kliničkim bolnicama.*

**Transfer za nabavku vakcina (COVAX)** iskazan je u iznosu od 13.707.011 KM, a odnosi se na sredstva koja su, shodno instrukciji Ministarstva civilnih poslova BiH, prebačena na namjenski račun Ministarstva finansija i trezora BiH koji se vodi u Centralnoj banci BiH. Pored ovog iznosa, Ministarstvo je doznačilo još 15.031 KM na ime kursnih razlika, tako da je ukupni trošak nabavke vakcina u 2020. godini iznosio 13.722.042 KM<sup>23</sup>. Cilj doznačavanja sredstava je realizacija Sporazuma o međusobnim pravima i obavezama u vezi s nabavkom vakcina putem Instrumenta za globalni pristup cjepivu protiv bolesti COVID-19 (COVAX), koji su potpisali entitetska ministarstva zdravstva i Odjel za zdravstvo Brčko distrikta BiH, za čiju implementaciju je zaduženo Ministarstvo civilnih poslova BiH. Sporazumom je predviđena nabavka potencijalne vakcine po cijeni od 10,55 USD za 20% populacije stanovništva ukupne vrijednosti od 12.997.600 USD, od čega FBiH treba uplatiti 8.440.000 USD (800.000 doza za 400.000 stanovnika), Republika Srpska 4.220.000 USD (400.000 doza) i Brčko distrikt BiH 337.600 USD (32.000 doza).

Ministarstvo je u 2020. godini najprije doznačilo avans u iznosu od 2.157.303 KM (zajedno sa kursnim razlikama), odnosno 15% od ukupnih sredstava za rezervisanje potencijalne vakcine putem GAVI ALLIANCE (Globalne alijanse za vakcine), a ta sredstva su osigurana iz Tekuće rezerve Vlade FBiH. Ostatak sredstava u iznosu od 11.564.739 KM uplaćen je na ime neophodne finansijske garancije, kako je to utvrđeno Ugovorom o nabavci vakcina, za što su sredstva osigurana internom preraspodjelom sa pozicije Federalnog ministarstva finansija. U skladu s članom 8. ovog Sporazuma, ukoliko se zaključi da se putem mehanizma COVAX ne mogu osigurati potrebne količine vakcine za COVID-19 ili vakcine zadovoljavajućeg kvaliteta i sigurnosti, razmotrit će se izlazak iz ugovorenog odnosa u vezi COVAX-a u skladu sa ugovorenim uslovima i uobičajenom praksom ugovorenih odnosa slične vrste. Podršku u provođenju procedura pruža Pravobranilaštvo BiH, a za eventualne nesporazume nadležan je Sud BiH. **Iako su vakcine bile u potpunosti plaćene, prema prezentiranom Zapisniku o primopredaji koji su potpisali Ministarstvo civilnih poslova BiH i Zavod za javno zdravstvo, do 25. 3.2021. godine isporučeno je samo 2.535 vakcina (BioNTech/Pfizer).**

**Transfer za troškove karantina u FBiH** iskazan je u iznosu od 508.260 KM, a ta sredstva doznačena su na račune kantona čije vlade su prihvatile potpisivanje Ugovora o regulisanju međusobnih prava i obaveza glede uspostave i korištenja karantina na području kantona u uvjetima važenja Odluke o proglašenju stanja prirodne nesreće uzrokovane pandemijom COVID-19<sup>24</sup>. Obaveza plaćanja troškova mjere karantina obaveza je Budžeta FBiH prema članu 46. Zakona o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti.<sup>25</sup> Federalni štab civilne zaštite je 10. 4. 2020. godine donio Naredbu kojom je uvedena obaveza da svi građani koji ulaze u FBiH idu

<sup>23</sup> Obzirom da su sredstva doznačavana u dvije tranše, u 2021. godini će se u Budžet FBiH uplatiti 32.041 KM po osnovu pozitivnih kursnih razlika, tako da će ukupan trošak nabavke vakcina za FBiH iznositi 13.690.001 KM (13.722.042 KM – 32.041 KM).

<sup>24</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 21/20

<sup>25</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 29/05



u karantin, u skladu s nadležnostima člana 108. Zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća.<sup>26</sup> Federalni ministar zdravstva donosio je pojedinačna rješenja o stavljanju osoba u karantin, u kojima je određeno i trajanje karantina, što je u slučaju pandemije COVID-19 iznosilo 28 dana. U međuvremenu je pristigla i preporuka Svjetske zdravstvene organizacije, kao i mišljenje Zavoda za javno zdravstvo FBiH, kojima je preporučeno da trajanje karantina u slučaju pandemije COVID-19 traje 14 dana, uz obavezno testiranje nakon tog perioda.

Federalni štab civilne zaštite je nakon toga donio Naredbu 24. 4. 2020. godine i Dopunu naredbe 24. 4. 2020. godine kojima je ukinuta mјera karantina. S tim u vezi, federalni ministar zdravstva donosio je pojedinačna rješenja o obustavi rješenja o stavljanju osoba u karantin (1.373 osobe). Na prijedlog nadležnih tijela kantona utvrđene su lokacije za karantin (osim za Zapadnohercegovački kanton), a kantonalne vlade donosile su posebne odluke kojima su predlagale prostore i lokacije na području kantona, uz epidemiološku procjenu zavoda za javno zdravstvo o pogodnosti lokacije. Federalno ministarstvo zdravstva prikupilo je podatke od kantonalnih ministarstava zdravstva vezano za broj osoba koje su koristile karantin, kao i procjenu ukupnih troškova, uključujući troškove smještaja, ishrane i liječenja osoba u karantenu (1.230 osoba, procijenjeni ukupni trošak 877.196 KM). Vlada FBiH je 28. 8. 2020. godine donijela Zaključke kojima je prihvatile Prijedlog ugovora o regulisanju međusobnih prava i obaveza u smislu uspostave i korištenja karantina na području kantona u uslovima prirodne nesreće koji će biti osnova za zaključivanje pojedinačnih ugovora sa vladama kantona, kao i da se kao ugovorne strane ne mogu pojavljivati vlasnici objekata koji su korišteni za karantin. Utvrđen je iznos od maksimalnih 50 KM po osobi dnevno na ime troškova objekta karantina, a ovo ograničenje ne odnosi se na troškove ishrane i liječenja osoba u karantinu koji će se plaćati na osnovu stvarno nastalih troškova. **U konačnici, premijer FBiH je sa sedam vlada kantona zaključio ugovore o međusobnom regulisanju prava i obaveza po osnovu karantina, kojima je ukupno isplaćeno 508.260 KM. Međutim, kantonalne vlade Sarajevskog i Zeničko-dobojskog kantona nisu prihvatile potpisivanje ponuđenih ugovora jer su smatrale da nisu prilagođeni realnoj situaciji i da kantoni ne mogu biti ugovorne strane u konkretnom slučaju, zbog čega obaveze za korištenje kantinskog smještaja prema pravnim subjektima u ovim kantonima nisu ni izmirene u ukupno procijenjenom iznosu od 306.226 KM.**<sup>27</sup>

### Preporuka:

- *izvijestiti Vladi FBiH o neizmirenim obavezama po osnovu korištenja karantskog smještaja prema pravnim subjektima na područjima Sarajevskog i Zeničko-dobojskog kantona, s prijedlogom njihovog načina izmirenja.*

#### 7.1.2.4 Izdaci za nabavku stalnih sredstava

**Izdaci za nabavku stalnih sredstava** iskazani su u iznosu od 18.083 KM. Uvidom u dokumentaciju konstatovali smo da se 9.719 KM odnosi na nabavku printer-a i klime za server sobu u skladu sa Planom javnih nabavki Ministarstva, a ostala sredstva u iznosu od 8.364 KM na nabavku medicinske i kompjuterske opreme za potrebe Projekta Interreg IPA prekogranični program Hrvatska – BiH – Crna Gora, za Projekat NeurNet/Mreža za zbrinjavanje bolesnika sa farmakorezistentnom epilepsijom i bolesnika sa uznapredovanom fazom Parkinsonove bolesti.

<sup>26</sup> „Sl. novine FBiH“, broj 39/03, 22/06 i 43/10

<sup>27</sup> Sarajevski kanton 136.706 KM i Zeničko-dobojski kanton 169.520 KM.



### 7.2 BILANS STANJA

U finansijskim izvještajima Ministarstva na 31. 12. 2020. godine iskazana je struktura sredstava i izvora sredstava: stalna sredstva u iznosu od 338.881 KM, gotovina od 490 KM, kratkoročni plasmani od 211.975 KM, kratkoročna potraživanja od 14.244 KM, kratkoročni plasmani od 211.975 KM, kratkoročna razgraničenja od 116.928 KM, kratkoročne obaveze i razgraničenja od 1.333.962 KM, izvori stalnih sredstava od 338.881 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima u iznosu od 211.975 KM.

#### 7.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na 31. 12. 2020. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti od 331.881 KM. Smanjenje sadašnje vrijednosti stalnih sredstava u odnosu na prethodnu godinu izvršeno je kroz amortizaciju, a povećanje kroz nove nabavke. Na 31. 12. 2020. godine izvršeno je usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava.

#### 7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

**Kratkoročne obaveze i razgraničenja** iskazana su u iznosu od 1.333.962 KM, od čega se na kratkoročne obaveze odnosi 901.636 KM, a na kratkoročna razgraničenja 432.326 KM.

Struktura iskazanih kratkoročnih obaveza je sljedeća: obaveze prema fizičkim licima (članovi ispitnih i dr. komisija) u iznosu od 53.225 KM, po pravosnažnim presudama iz radnih odnosa od 116.928 KM, prema zaposlenima od 112.901 KM, dobavljačima od 573.105 KM i ostale kratkoročne obaveze u iznosu od 45.477 KM.

Kratkoročna razgraničenja u iznosu od 432.326 KM odnose se razgraničene prihode na otvorenim podračunima za polaganje specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika (424.236), na donatorska sredstva AdriHealthMob (4.015 KM) i donatorska sredstva NeurNet (4.075 KM).

Prema Uputstvu o otvaranju posebnih namjenskih transakcijskih računa, načinu planiranja, prikupljanja, evidentiranja i raspolaganja sredstvima sa posebnih namjenskih transakcijskih računa, otvorenih kao podračuna u okviru Jedinstvenog računa trezora, Ministarstvo je dužno planirati prihode i rashode, svake godine za narednu fiskalnu godinu, s tim da ukupni rashodi moraju biti jednaki ukupnim prihodima koji se odnose na jednu fiskalnu godinu. Plan prihoda i rashoda za podračune dio je ukupnog godišnjeg budžeta Ministarstva. Za preostali iznos neiskorištenih sredstava na podračunima (stanje na izvodu na 31. 12. 2020. godine umanjeno za iznos stvorenih, a neizmirenih obaveza) na kraju fiskalne godine, a prije izrade godišnjeg obračuna, vrši se preknjižavanje na vremenska razgraničenja. Razgraničeni namjenski prihodi iz prethodne godine, koji nisu planirani u budžetu, odlukom Vlade FBiH se, na zahtjev Ministarstva, stavljaju na raspolaganje, odobravanjem povećanja prihoda i rashoda u tekućem periodu.

Stanje na izvodu na 31. 12. 2020. godine na podračunu za polaganje specijalističkih i stručnih ispita bilo je 539.665 KM. Od ovog iznosa oduzete su obaveze koje, prema evidenciji Ministarstva, iznose 120.910 KM, a na razgraničenja je evidentiran iznos od 418.754 KM.

## 8. JAVNE NABAVKE

Planom javnih nabavki Ministarstva za 2020. godinu, koji je ministar donio 15. 1. 2020. godine, planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 86.100 KM<sup>28</sup>, a izmjenama Plana od 24. 2. 2020. godine planirane su nabavke u ukupnom iznosu od 82.800 KM (tri postupka putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i 13 putem direktnih sporazuma). Rješenjem ministra formirana je stalna komisija za provođenje postupaka javnih nabavki, a pojedinačnim odlukama pokreću se postupci javnih nabavki.

U 2020. godini proveden je jedan postupak putem konkurentskog zahtjeva za dostavu ponuda i devet putem direktnih sporazuma, nakon kojih su zaključeni ugovori sa odabranim dobavljačima u ukupnoj vrijednosti od 25.635 KM. Uzorkom je obuhvaćen jedan postupak nabavke putem konkurentskog zahtjeva (nabavka goriva) i tri postupka putem direktnog sporazuma (nabavka klima uređaja za server sobu, nabavka materijala za čišćenje i nabavka printer-a), dok su ostali direktni postupci testirani kroz reviziju realizacije izdataka. Nisu utvrđene značajnije nepravilnosti.

## 9. HITNI PROJEKAT ZA COVID-19

**Hitni projekat za COVID-19** – Sporazum o zajmu između BiH sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj potpisani je 13. 5. 2020. godine u vrijednosti od 31.100.000 eura, a supsidijarni sporazum između BiH i FBiH 1. 9. 2020. godine. Realizacija ovog projekta započela je u 2021. godini, a prema Sporazumu sa Međunarodnom bankom za obnovu i razvoj planirana realizacija svih aktivnosti je do 31. 3. 2022. godine.

Za realizaciju ovog projekta odobrena kreditna sredstva za FBiH iznose 38.460.127 KM, u okviru kojih se finansiraju sljedeće aktivnosti: pružanje zdravstvene zaštite i jačanje zdravstvenog sistema u vrijednosti od 19.474.688 KM (9.957.250 eura), čiji implementator je Federalno ministarstvo zdravstva i aktivnosti socijalne zaštite i pomoći i 18.985.242 KM (9.707.000 eura), čiji implementator je Federalno ministarstvo rada i socijalne politike. Ostatak sredstava namijenjen je za troškove upravljanja projektom. Vlada FBiH je 19. 11. 2020. godine dala saglasnost na zaključivanje Sporazuma između Razvojnog programa Ujedinjenih naroda (UNDP) i Federalnog ministarstva zdravstva, kojim je predviđeno da se putem ove organizacije izvrši nabavka neophodne medicinske opreme i testova za otkrivanje COVID-a 19. **Skrećemo pažnju na to da je Ministarstvo i ranije bilo zaduženo za implementaciju projekata iz kreditnih sredstava za koje nije imalo uspostavljene adekvatne knjigovodstvene evidencije i nije sačinjavalo finansijske izvještaje. Obaveza vođenja knjigovodstvenih evidencijskih i sačinjavanja finansijskih izvještaja za trošenje sredstava projekata propisana je Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH, što je potrebno ispoštovati za Hitni projekat COVID-19.**

**Preporuka:**

- *uspostaviti knjigovodstvene evidencije i finansijsko izvještavanje za Hitni projekat COVID-19, u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.*

## 10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 27. 5. 2021. godine dostavilo komentar na Nacrt izvještaja o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2020. godinu.

Data obrazloženja i priloženu dokumentaciju koja se odnosi na: netransparentnost postupka donošenja Listi lijekova u FBiH, nepredlaganje Vladi FBiH imenovanja stalnog Upravnog odbora Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja i nepotpisivanje posebnog ugovora o regulisanju međusobnih prava, obaveza i odgovornosti između Federacije BiH i kantona, nismo prihvatali, za šta dajemo sljedeća obrazloženja:

---

<sup>28</sup> U tekstu su iskazani iznosi s uključenim PDV-om.



- Vezano za postupak izbora i imenovanja članova komisija za sačinjavanje Listi lijekova u FBiH nije nam prezentirana dodatna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza, preporuka i kvalifikacija datih u Izvještaju.
- Kad je riječ o nepredlaganju imenovanja stalnog Upravnog odbora Federalnog zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja, prezentirane su urgencije koje su slane nadležnim kantonalnim ministarstvima zdravstva, a koje smo već razmatrali prilikom pisanja Izvještaja. Navedeno nije prihvaćeno kao validan argument i nije uticalo na izmjenu datih nalaza.
- U vezi s datom preporukom za poduzimanje aktivnosti kako bi se posebnim ugovorom uredili međusobni odnosi, u smislu regulisanja prava, obaveza i odgovornosti između osnivača, Federacije BiH i kantona nad univerzitetsko-kliničkim bolnicama, prezentirani su Zaključci Vlade FBiH iz 2017. godine kojima je predviđeno formiranje posebne Radne grupe koja je trebala riješiti ovo pitanje, međutim grupa nikad nije formirana.

Ministarstvo je u komentaru potvrdilo da se moraju zanoviti postojeća stručno-metodološka uputstva i izraditi nova u vezi s korištenjem lijekova s Liste Fonda solidarnosti.

Rukovoditeljica Sektora  
za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš

Tim za reviziju

Nasiha Biberović – voditeljica tima

Mirza Šrndić – član tima

Dragan Bujak – član tima



## V PRILOG: IZMIJENJENI GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI



Izmijenjeni Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo zdravstva						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procent (3/2x 100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
<b>I PRIHODI (od 1 do 16)</b>	<b>1.000.000</b>	<b>3.971.131</b>	<b>1.464.211</b>	<b>2.971.131</b>	<b>397</b>	
<b>PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>1.</b> Porez na dobit pojedinca i preduzeća	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)	0	0	0	0	0	
Porezi na dobit preduzeća	0	0	0	0	0	
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede, pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća	0	0	0	0	0	
<b>2.</b> Doprinosi za socijalnu zaštitu	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>3.</b> Porezi na plaću i radnu snagu	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>4.</b> Porez na imovinu	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>5.</b> Domaći porezi na dobra i usluge	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>6.</b> Porez na dohodak	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>7.</b> Prihodi od indirektnih poreza	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>8.</b> Ostali porezi	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>NEPOREZNI PRIHODI (9+10)</b>	<b>1.000.000</b>	<b>3.971.131</b>	<b>1.464.211</b>	<b>2.971.131</b>	<b>397</b>	
<b>9.</b> Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	<b>0</b>	<b>2.216</b>	<b>2.007</b>	<b>2.216</b>	-	
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija	0	0	0	0	0	
Ostali prihodi od imovine	<b>0</b>	<b>2.216</b>	<b>2.007</b>	<b>2.216</b>	-	
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu	0	0	0	0	0	
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	0	0	
Prihodi od privatizacije	0	0	0	0	0	
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju	0	0	0	0	0	
<b>10.</b> Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	<b>1.000.000</b>	<b>3.968.915</b>	<b>1.462.204</b>	<b>2.968.915</b>	<b>397</b>	
Administrativne takse	0	4.327	2.164	4.327	-	
Sudske takse	0	0	0	0	0	
Komunalne naknade i takse	0	0	0	0	0	
Ostale budžetske naknade i takse	0	0	0	0	0	
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima	0	938	0	0	0	
Prihodi od pružanja javnih usluga (prihodi od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	1.000.000	3.726.952	1.329.578	2.726.952	373	
Neplanirane uplate – prihodi	0	236.698	130.462	236.698	-	
Novčane kazne	0	0	0	0	0	
Drugi tekući prihodi	0	0	0	0	0	
<b>PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>11.</b> Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>12.</b> Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>13.</b> Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	
<b>14.</b> Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	



<b>15.</b>	Kapitalni transferi iz nevladinih izvora	0	0	0	0	0
<b>16.</b>	Donacije	0	0	0	0	0

	<b>II RASHODI (od 1 do 7)</b>	<b>91.551.802</b>	<b>88.858.921</b>	<b>43.612.133</b>	<b>-2.692.881</b>	<b>97</b>
<b>1.</b>	<b>Plaće i naknade troškova zaposlenih</b>	<b>1.316.688</b>	<b>1.303.333</b>	<b>1.284.949</b>	<b>-13.355</b>	<b>99</b>
	Bruto plaće i naknade plaća	1.147.876	1.135.327	1.115.652	-12.549	99
	Naknade troškova zaposlenih	168.812	168.006	169.297	-806	100
<b>2.</b>	<b>Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi</b>	<b>120.524</b>	<b>119.330</b>	<b>113.923</b>	<b>-1.194</b>	<b>99</b>
<b>3.</b>	<b>Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge</b>	<b>1.362.481</b>	<b>1.078.594</b>	<b>1.557.434</b>	<b>-283.887</b>	<b>79</b>
	Putni troškovi	10.000	14.702	28.116	4.702	147
	Izdaci za energiju	11.000	8.646	7.688	-2.354	79
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	50.000	47.357	45.420	-2.643	95
	Nabavka materijala i sitnog inventara	22.700	21.745	11.645	-955	96
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	7.000	5.873	6.644	-1.127	84
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.500	1.334	1.315	-1.166	53
	Izdaci za tekuće održavanje	11.000	10.547	8.245	-453	96
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	149.261	20.123	14.206	-129.138	13
	Ugovorene i druge posebne usluge	1.099.020	948.267	1.434.155	-150.753	86
<b>4.</b>	<b>Tekući transferi i drugi tekući rashodi</b>	<b>88.752.109</b>	<b>86.357.664</b>	<b>40.655.827</b>	<b>-2.394.445</b>	<b>97</b>
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	88.689.539	86.153.719	40.426.167	-2.535.820	97
	Tekući transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Subvencije javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Subvencije finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Tekući transferi u inostranstvo	0	180.392	77.762	180.392	-
	Drugi tekući rashodi	62.570	23.553	151.898	-39.017	38
<b>5.</b>	<b>Kapitalni transferi</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi pojedincima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi u inostranstvo	0	0	0	0	0
<b>6.</b>	<b>Izdaci za kamate</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu	0	0	0	0	0
	Izdaci za inostrane kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na domaće pozajmljivanje	0	0	0	0	0
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
<b>7.</b>	<b>Tekuća budžetska rezerva</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
	<b>TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)</b>	<b>-90.551.802</b>	<b>-84.887.790</b>	<b>-42.147.922</b>	<b>5.664.012</b>	<b>94</b>
	<b>III TRANSAKCIJE U STALNIM SREDSTVIMA</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>1.</b>	<b>Primici od prodaje stalnih sredstava</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
	Primici od prodaje stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi	0	0	0	0	0
	Ostali kapitalni primici	0	0	0	0	0
<b>2.</b>	<b>Izdaci za nabavku stalnih sredstava</b>	<b>10.000</b>	<b>18.083</b>	<b>269.832</b>	<b>8.083</b>	<b>181</b>
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada	0	0	0	0	0
	Nabavka građevina	0	0	0	0	0
	Nabavka opreme	10.000	18.083	269.832	8.083	181
	Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	0
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	0	0	0	0	0
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	0	0	0	0	0
	<b>NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2-1)</b>	<b>10.000</b>	<b>18.083</b>	<b>269.832</b>	<b>8.083</b>	<b>181</b>



	<b>A. NETO POZAJMLJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE)</b> = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tkući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	-90.561.802	-84.905.873	-42.417.754	5.655.929	94
	<b>IV TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI</b>	0	0	0	0	0
<b>1.</b>	<b>Primici od finansijske imovine</b>	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo	0	0	0	0	0
<b>2.</b>	<b>Izdaci za finansijsku imovinu</b>	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje javnim preduzećima	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća	0	0	0	0	0
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima	0	0	0	0	0
	Ostala domaća pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Pozajmljivanje u inostranstvo	0	0	0	0	0
	<b>B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1-2)</b>	0	0	0	0	0
	<b>V TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA</b>	0	0	0	0	0
<b>1.</b>	<b>Primici od zaduživanja</b>	0	0	0	0	0
	<b>Primici od dugoročnog zaduživanja</b>	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
	<b>Primici od kratkoročnog zaduživanja</b>	0	0	0	0	0
	Zajmovi primljeni kroz Državu	0	0	0	0	0
	Primici od inostranog zaduživanja	0	0	0	0	0
	Primici od domaćeg zaduživanja	0	0	0	0	0
<b>2.</b>	<b>Izdaci za otplate dugova</b>	0	0	0	0	0
	Otplate dugova primljenih kroz Državu	0	0	0	0	0
	Vanjske otplate	0	0	0	0	0
	Otplate domaćeg pozajmljivanja	0	0	0	0	0
	Otplate unutarnjeg duga	0	0	0	0	0
	Otplate duga po izdatim garancijama	0	0	0	0	0
	Otkup duga	0	0	0	0	0
	<b>C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1-2)</b>	0	0	0	0	0
	<b>UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)</b>	-90.561.802	-84.905.873	-42.417.754	5.655.929	94

Rukovodstvo je izmijenjeni Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2020. godinu predalo Finansijsko-informatičkoj agenciji 9. 4. 2021. godine pod datumom odobravanja 22. 2. 2021. godine.

**Ministar  
Vjekoslav Mandić**



<b>Izmijenjeni Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine</b>				
<b>Naziv institucije: Federalno ministarstvo zdravstva</b>				
<b>Opis</b>	<b>U obračunskom periodu tekuće godine</b>	<b>U istom obračunskom periodu prethodne godine</b>	<b>Procenat (2/3)x100</b>	
1	2	3	4	
<b>I AKTIVA</b>				
<b>A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)</b>	<b>1.545.937</b>	<b>3.532.439</b>	<b>43.8</b>	
1. Novčana sredstva i plemeniti metali	490	297	165	
2. Vrijednosni papiri	0	0	0	
3. Kratkoročna potraživanja	14.244	18.580	76.7	
4. Kratkoročni plasmani	211.975	211.975	100	
5. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	1.202.300	3.301.587	36.4	
6. Zalihe materijala i robe	0	0	0	
7. Zalihe sitnog inventara	0	0	0	
8. Kratkoročna razgraničenja	<b>116.928</b>	0	0	
<b>B. Stalna sredstva (11+14+17+18)</b>	<b>338.881</b>	<b>428.958</b>	<b>79</b>	
9. Stalna sredstva	2.592.835	2.804.434	92.5	
10. Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	2.253.954	2.375.476	94.9	
11. Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	338.881	428.958	79	
12. Dugoročni plasmani	0	0	0	
13. Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana	0	0	0	
14. Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)	0	0	0	
15. Vrijednosni papiri	0	0	0	
16. Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira	0	0	0	
17. Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)	0	0	0	
18. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
<b>UKUPNO AKTIVA (A+B)</b>	<b>1.884.818</b>	<b>3.961.397</b>	<b>47.6</b>	
<b>II PASIVA</b>				
<b>C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)</b>	<b>1.333.962</b>	<b>3.320.464</b>	<b>40.2</b>	
19. Kratkoročne tekuće obaveze	788.735	473.189	166.7	
20. Obaveze po osnovu vrijednosnih papira	0	0	0	
21. Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	0	
22. Obaveze prema zaposlenicima	112.901	113.341	99.6	
23. Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	0	0	0	
24. Kratkoročna razgraničenja	432.326	2.733.934	15.8	
<b>D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)</b>	0	0	0	
25. Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	0	
26. Ostale dugoročne obaveze	0	0	0	
27. Dugoročna razgraničenja	0	0	0	
<b>E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)</b>	<b>550.856</b>	<b>640.933</b>	<b>85.9</b>	
28. Izvori stalnih sredstava	338.881	428.958	79	
29. Ostali izvori sredstava	0	0	0	
30. Izvori sredstava rezervi	0	0	0	
31. Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	211.975	211.975	100	
32. Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima	0	0	0	
<b>UKUPNO PASIVA (C+D+E)</b>	<b>1.884.818</b>	<b>3.961.397</b>	<b>47.6</b>	

**Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“, u skladu s propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune, iskazuje se razlika Aktive i Pasive.**

Rukovodstvo je Izmijenjeni Bilans stanja na 31. 12. 2020. godine predalo Finansijsko-informatičkoj agenciji 9. 4. 2021. godine pod datumom odobravanja 22. 2. 2021. godine.

**Ministar  
Vjekoslav Mandić**